

TÉMA ČÍSLA

DOMA NEJLÍP TURISTOU VE VLASTNÍM MĚSTĚ

Soutěž na novou krajinu –
protipovodňová opatření

5

Výstava odhaluje tváře
olomouckých Přemyslovců

28

Před sto lety vznikly
Solné mlýny Olomouc

33

Olomoucké |nejen| shakespearovské léto

7–18|8|24

open-air

parkán Uměleckého centra UP (Konvíkt)
www.shakespearovskeleto.cz

Divadlo Tramtarie

V TOMTO ČÍSLE

OKOLÍ TRŽNICE SE BUDE DLOUHO POSTUPNĚ MĚNIT

Vstupní brána do historického centra. To bude nová podoba tržnice a okolí podle chystané studie.

8

ROZHOVOR S KARDIOLOGEM OLOMOUCKÉ FAKULTNÍ NEMOCNICE

Miloš Táborský stojí v čele Nadačního fondu Pro srdce Hané, ale také ví své o tom, jak lidské srdce funguje.

21

9

ŠTASTNÝ PŘÍBĚH – PŘIDUŠENÉ MLÁDĚ ŽIRAFY PŘEŽILO

Je jedním z 25 žirafích mláďat a má se k světu. Díky ochotnému přístupu ošetřovatelů olomoucké zoo.

25

OLOMOUCKÝ PŮLMARATON VYHRÁLI MAĎARKA A ITAL

Čtrnáctému ročníku půlmaratonu pro šest tisíc běžců kralovali Daniele D'Onforio a Nora Szabó.

18

CENY MĚSTA ZA ROK 2023: ČTYŘI LAUREÁTI, DVA POČINY ROKU

Po dlouhé době se ceremoniál vrátil na Klášterní Hradisko, ale poprvé byl na něm oceněn i pes.

LÁSKA NA PRVNÍ POSLECH. ANDROMEDA ZAZÁŘILA V NĚMECKU

Název Ein Traum (Sen) měla výměna mezi pěveckým sborem Andromeda a Oberstufenchor GSG z Zeitzu.

29

GLOSA

Protipovodňové úpravy řeky ve městě se u nás historicky realizovaly většinou vytvořením hladkého a kapacitního koryta pro převedení velkých vod. Avšak uplatníme-li koncept intravilánové revitalizace, můžeme být chráněni před povodní a zároveň mít ve městě

koryto řeky s rameny, ostrovy a možností se, byť v limitech zástavby, vyvíjet. Navíc s čistou vodou, mnoha druhy ryb a možností si k řece bezpečně sejít a vidět ji ze štěrkových náplavů pěkně zblízka. Nepochápneme tedy při aktuálním výběru řešení III. etapy protipovodňových opatření v Olomouci možnost mít řeku Moravu ve vzorové

přírodní podobě a krásnou. Podobná příležitost se už za našeho života, vzhledem k vysokým nákladům a nesmírné složitosti projednávání, nebude opakovat.

Jan Koutný
vedoucí Správy CHKO
Litovelské Pomoraví

Láká vás možnost být turistou ve vlastním městě?

ANO

Věra Spanilá
v důchodu

Kdybych měla trochu lepší nohy, hned bych šla. Už se hůř pohybuju, takže turistika je bohužel nad moje síly. Ale mrzí mě to, moc by mě to lákalo.

ČÁSTEČNĚ

Alena Zelená
asistentka pedagoga

Nápad je to výborný. V Olomouci je spousta krásných míst, o kterých toho člověk třeba tolik neví. Já jsem v rámci studia absolvovala i průvodcovskou činnost, takže to asi úplně nevyužiju, ale líbí se mi to.

NE

Radomír Halaš
vysokoškolský pedagog

Pro někoho to určitě může být zajímavé, ale pro mě by to asi nemělo význam. Místa, která mě zajímají, znám a mám je dobře prochozená.

OZNÁMENÍ

Svoz odpadů bude v období červencových svátků probíhat bez omezení a podle harmonogramu. Sběrová místa pro občany (Neředín, Chelčického, Andělská) budou otevřena v pátek 5. července od 9 do 17 hodin. V sobotu a v neděli 6.–7. července bude zavřeno.

Do 31. prosince je v úseku Nová Ulice – Okresní soud **vyloučena tramvajová doprava**. Důvodem je oprava podchodu. Linky číslo 1 a 4 nahrazují kombinované linky s označením X1/4. Obsluhovány jsou všechny tramvajové zastávky na trase.

Výstava **Lidé odvedle** je o překonávání překážek a empatii. Zkuste si představit, že jste nevidomí, neslyšíte nebo jste na vozíčku. Výstava Nadace Sirius nazvaná Lidé odvedle – neobvyklý výlet do světa lidí s hendikepem poskytne návštěvníkům od 11. července ve Vlastivědném muzeu sedm stanovišť, kde si osobně vyzkouší, jak se musí dospělí i děti s hendikepem vypořádat s různými životními situacemi. Více na lideodvedle.cz.

Rodičák na cucky je workshop pro rodiče malých dětí. Koná se 16. a 17. července vždy od 16 do 18 hodin v Divadle na cucky na Dolním náměstí. Je pro rodiče s dětmi do tří let a zahrnuje divadelní, dramatické a pohybové techniky. Účast je možná s dětmi i bez nich, přičemž se vytvoří prostor, kde se budou cítit dobře rodiče i děti. Lektorkami jsou Dominika Čevela a Magdaléna Svozilová. Pro více informací a rezervace navštivte www.nacucky.cz.

Burácení v údolí je název setkání veteránů, které se uskuteční 20. července od 9 hodin. Sraz je u kulturního domu v Hlubočkách a začíná se Jízdou pravidelnosti do vrchu Posluchoy s historickými automobily do roku výroby 1968. Další info na webu skam.cz.

K poklesu nezaměstnanosti došlo na konci prvního pololetí ve všech okresech Olomouckého kraje. K největšímu absolutnímu snížení počtu nezaměstnaných došlo na Olomoucku, kde nezaměstnanost činila **3,4 procenta**.

Studio mimokolektiv kromě svých počínů na poli designu a architektury tvoří výstavní program. Do konce srpna můžete ve Ztracené ulici zajít na **výstavu malíře Juliuse Reichela**. Představuje zpracování notoricky známého symbolu smajlíka. Reichel (*1981) je procesuální malíř, který pracuje ve fázích a vrstvách s motivy, které se často opakují. Jeho přístup k tvorbě má paralelu v art brut.

Vlastivědné muzeum vystavuje modely vojenské techniky vztahující se k tematice spojeneckého **vylovení v Normandii** v červnu roku 1944. Jedná se o soubor několika desítek kusů modelů leteckých, námořních a pozemních prostředků užitých při vylovení a následných operacích bitvy o Normandii. Vystavené modely letadel a výsadkových prostředků jsou v měřítku 1 : 72, pouze modely pozemní

techniky jsou pro lepší názornost v měřítku 1 : 35. Modely jsou k vidění po celé prázdniny.

Dějištěm zahájení letošních **Dnů lidové architektury Olomouckého kraje** bude areál zemědělské usedlosti č. p. 53 v obci Cholína, situované vedle budovy obecního úřadu. Součástí zahájení v sobotu 20. července bude doprovodný program, který návštěvníkům nabídne ukázky různých tradičních řemesel, stánkový prodej regionálních produktů i vystoupení folklorního souboru Cholínka. To vše od 10 do 17 hodin.

Na střední Hané na turisty čeká hned několik novinek. Přímo v Olomouci je pro návštěvníky na Výstavišti Flora připravena **nová gastrozóna**, kde je položen speciální bezprašný povrch.

Do neděle 25. srpna bude z důvodu pokračujících stavebních prací na úpravě křižovatky Velkomoravská–Schweitzerova a opravě komunikace omezena autobusová doprava. Týká se to linek DPMO 10, 16, 17, 27, 28, 50 a 51.

Vítězným projektem letošního ročníku soutěže **Podnikavá hlava** se stala aplikace StitchItOn, která za pomoci umělé inteligence vytváří vzory pro vyšívaní. Soutěž pořádá Vědeckotechnický park Univerzity Palackého patnáct let, kdy se snaží pomáhat začínajícím i zkušeným podnikatelům nastartovat vlastní byznys.

Po čtyřleté pauze se podařilo navrátit projekt baletního galavečera na zámek Plumlov. Projekt v minulosti pomohl ke zviditelnění zámku, který byl před rokem zapsán mezi národní kulturní památky. **Baletní Galavečer pod širým nebem** se koná 31. srpna a vystoupí na něm baletní soubor Moravského divadla.

OHLÁŠENÉ UZAVÍRKY SILNIC A KOMUNIKACÍ

do 15. července
do 16. července

Šmeralova, 17. listopadu úplná uzavírka
kpt. Nálepky, Dr. Milady Horákové,
Kaštanová částečná uzavírka

20. července
do 23. července

Havlíčková úplná uzavírka (RunTour)
Akademická úplná uzavírka – oprava
kanalizace

do 24. července
do 26. července

U Místní dráhy úplná uzavírka
Na Šibeníku, Litovelská částečná
uzavírka (etapovitě)

do 30. července
do 6. srpna

do 18. srpna
do 20. srpna
do 25. srpna
do 31. srpna
do 27. října
do 5. prosince

Univerzitní úplná uzavírka
Čajkovského, Pionýrská oprava
komunikace

Raisova úplná uzavírka
třída Svobody částečná uzavírka
Schweitzerova úplná uzavírka 1. etapa
Pražská uzavírka mostu
Šantova úplná uzavírka
Holická úplná uzavírka

SOUTĚŽ NA NOVOU KRAJINU

Dvacet sedm let uplynulo od katastrofální povodně v roce 1997, která neměla v moderní historii Olomouce obdoby. Od té doby město a Povodí Moravy společně budují protipovodňovou ochranu. Právě nyní se chystá třetí a nejdůležitější etapa na severu Olomouce, která je pro převedení vody městem nejdůležitější. Její podoba vzejde z krajinářské soutěže, v níž se v jejím druhém kole poměří pět návrhů.

Třetí etapa protipovodňových opatření je logickým pokračováním všech předcházejících, které vznikly níže po toku řeky Moravy. Pokračuje z centra města proti jejímu proudu severním směrem k výběžku Chráněné krajinné oblasti Litovelského Pomoraví. Teprve dokončením této etapy dojde k uzavření systému protipovodňové ochrany Olomouce, který ochrání většinu zastavěného území před 380letou vodou.

PAVEL KONEČNÝ

Úkolem III. etapy je zpomalit povodňovou vlnu, která by se hnala na město, a nasměrovat ji do již zkapacitněného koryta, umožnit vodě plynulý průtok vybudovanými etapami. Třetí etapa zahrnuje nejen vlastní tok řeky Moravy, ale i její soutok s Trusovickým potokem a uzavírací hráz mezi Černovírem a Řepčínem.

Předmětem krajinářské soutěže na III. etapu je území s vysokou historickou hodnotou. Nachází se zde barokní areál bývalého kláštera Hradisko a území je v přímém kontaktu s přírodními hodnotami chráněné krajinné oblasti. Navíc v sobě skrývá velký rekreační potenciál.

Složitá etapa

Přípravou této etapy se Olomouc zabývá od roku 2015. „Město se rozhodlo jít cestou soutěže o návrh. Oceňuji, že stavba, od níž očekáváme začlenění ekologických a urbanistických funkcí řeky do struktury města, probíhá v současné době, kdy je rozvinut princip modrozelené infrastruktury, říčních revitalizací, udržitelné mobility a protipovodňových opatření ubírajících se cestou blízko přírodě,“ uvedl primátor Mirek Žbánek.

Třetí etapa je složitá. Hodně velký čas zabere projektová příprava a výkup pozemků. Se zahájením stavby počítá primátor v horizontu pěti let. Stavba pak naváže na nedávno dokončená opatření v centru města, při nichž vzniklo nové nábřeží s kamennou náplavkou, městský park a dva nové mosty. Třetí etapa bude odtud pokračovat proti proudu řeky předpolím Klášterního Hradiska na sever do Černovíra. Opatření bude zahrnovat snížení levobřežní bermy, přeložku komunikace a nové prvky protipovodňové ochrany. V Černovíře nové úpravy naváží na již vybudovaný základ protipovodňové hráze a součástí návrhu je i soutok s Trusovickým potokem. Úpravy skončí u hlavního

železničního koridoru. Neopomenutelnou součástí je koncentrační hráz na severu města, která bude zavázána do terénu u Moravských železáren.

Pět z dvanácti

„Do soutěže na třetí etapu protipovodňových opatření bylo přihlášeno 12 anonymních návrhů z celé republiky. Porota aniž by věděla, čím dílo posuzuje, z nich na konci května vybrala pět, které budou rozpracovány do větší podrobnosti,“ objasnil náměstek primátora Tomáš Pejpek.

Teprve z nich vzejde vítěz a nová podoba veřejných prostranství a krajiny, která převede velkou vodu a zároveň naplní městotvornou funkci a dlouhodobou udržitelnost ekosystémů.

„Hodně soutěžících se rozhodlo navrhnout novou podobu krajiny i za hranicemi řešeného území. Návrhy byly kvalitní a porota po těžké diskuzi poslala pět návrhů do druhého kola a zaměřila se na to, zda návrh má v sobě potenciál růstu, další flexibility a dopracování,“ popsala urbanistka protipovodňových opatření Ludmila Žaláková z kanceláře architekta města. Náměstek Pejpek například považuje za nelehký úkol vyřešení zvýšení výšky hrází tak, aby zároveň byl zachován výhled na Hradisko.

Každý z pěti návrhů dostane od poroty doporučení, co by měl zlepšit, a dozví se, jaká je jeho slabina. Odevzdání finálního návrhu má datum 20. září.

Vítěz změní sever města

Do druhého kola krajinářské soutěže postupuje pět vybraných návrhů. Po jejich dopracování se porota a její experti opět sejdou a vyberou vítěze a odměněné návrhy. Návrhy finančních odměn soutěžícím jsou uvedeny v soutěžních podmínkách a počítají i s finanční náhradou ve formě skicovného pro návrhy, které ocenění nezískají. Následně bude uspořádána výstava, kde veřejnost může zhlédnout všechny návrhy z obou kol soutěže.

Po skončení soutěže se budou dojednávat podmínky pro zpracování projektové dokumentace.

Díky krajinářské soutěži o návrh je to pro město poprvé, kdy samo může přímo ovlivnit konkrétní podobu protipovodňových opatření. V předcházejících etapách staveb protipovodňové ochrany státní podnik Povodí Moravy pořizoval všechny stupně projektové přípravy.

Pro třetí etapu spolu město a Povodí uzavřeli memorandum o spolupráci při přípravě protipovodňové ochrany města. Jeho cílem je zajistit koordinaci přípravy

výstavby III. etapy. Povodí a město tímto deklarovaly, že budou společně postupovat způsobem, který zajistí efektivní postup přípravy a výstavby III. etapy protipovodňových opatření.

„Povodí Moravy, jako správce vodních toků, je podnikem s mnohaletými zkušenostmi v oblasti vodních staveb, staveb protipovodňové ochrany a rovněž v případě revitalizací vodních toků,“ dodala Žaláková.

Protipovodňová opatření vznikají v Olomouci od roku 2006. V současné době je v jižní části města připravena k zahájení stavba etapy s označením IV. A a chystá se navazující IV. B.

Z dřívě obávaného živlu se stává jeden z nejvýznamnějších přírodních fenoménů města s potenciálním průtokem 650 kubíků za sekundu a nabídkou rekreačního území.

POROTA

Odbornou porotu tvoří závislí i nezávislí odborníci a náhradníci. Soutěž organizovalo MOBA studio se sekretářem Igorem Kovačevičem. Expertními členy poroty byli biolog Vlastimil Kostkan a vedoucí Správy CHKO Litovelské Pomoraví Jan Koutný. Dalšími experty poroty byli dopravní specialista Martin Luňáček, zástupce národního památkového ústavu Petr Kubeša, vodohospodář Jiří Zedníček a Ludmila Žaláková jako krajinář architekt.

Řádní členové nezávislí ve vztahu k zadavateli:

Antonín Novák, Atelier D.R.N.H.
Miroslav Korbička, Archt:me
Zuzana Jančovičová, DS Lands-chapsarchitecten
Jitka Trevisan, trevisan atelier+
Náhradník: Cyril Pavlů, Manda-works

Řádní členové závislí ve vztahu k zadavateli:

Miroslav Žbánek, primátor
Antonín Tůma, ředitel pro správu povodí
Michal Giacintov, autorizovaný architekt
Náhradníci: Tomáš Pejpek – náměstek primátora, Otakar Štěpán Bačák – náměstek primátora, Jana Křenková – vedoucí útvaru hlavního architekta.

PRÁZDNINOVÉ PÁTKY BUDOU ZASE NA POHODU

Pop, rock, šanson, jazz a další hudební žánry budou i letošní léto znít Horním náměstím. Oblíbený multižánrový hudební festival Večerní pohoda u Trojice, který v Olomouci už téměř tradičně startuje prázdninové víkendy, letos navíc oslaví pětileté jubileum.

Slavnostní zahájení pátého ročníku Večerní pohody u Trojice proběhne 12. července.

„Ve spolupráci s Rádiem Blaník se na tento den chystají koncerty Terezy Maškové, Petra Koláře, Janka Ledeckého a zahraje i blanická kapela,“ upřesnila Lucie Rozbořilová, vedoucí oddělení

organizace společenských akcí olomouckého magistrátu.

Pohodové hudební pátky budou na olomouckém Horním náměstí probíhat až do 23. srpna a tradičně nabídnou vždy dva koncerty.

V červenci rozezpívá a roztančí centrum Olomouce například místní kapela Blues Power, Event Jazz a společně si uijeme také Galavečer flamenca v rámci festivalu Colores Olomouc.

V srpnu se můžete těšit třeba na Milana Peroutku s kapelou Perutě, šanson v podání olomoucké kapely La Boujeau anebo Honzu Mlčocha s oblíbenými písněmi Karla Gotta. To ale ani zdaleka není všechno. Seznam koncertů v rámci letošní Večerní pohody u Trojice najdete na www.pohodautrojice.olomouc.eu. ■ bmc

Injekce pro svatého Jáchyma

Restaurování sloupu Nejsvětější Trojice pokračuje injektáží. Jeden z kontrolních dnů ukázal, že na sochách z mladějovického pískovce jsou praskliny neznámého původu.

„Ještě jsem se s tím nesetkal, může to být vada materiálu, můžou to být vibrace z dopravy na náměstí. Na povětrnostní vliv to nevypadá,“ zhodnotil restaurátor René Tikal.

V současné době dostávají sochy, stejně jako svatý Jáchym, injektáž organokřemičitanů, které rovnoměrně obnovují původní pevnosti. „Vyplňujeme tím praskliny a dutiny, aby se obě části propojily. Je to záchrana před nebezpečím dešťové vody, která by v zimních měsících vlivem mrazu velikost prasklin zvětšovala,“ vysvětlil Tikal.

Injektáží předcházelo čištění pomocí páry a odstranění dožitých doplňků, tedy starých tmelů. Ty v budoucnu nahradí restaurátor umělým kamenem. ■ pok

Oprava podchodu pod Brněnskou ulicí odklonila dopravu

Oprava podchodu u tramvajové zastávky Pionýrská pod frekventovanou Brněnskou ulicí začala. Tramvajová doprava je nahrazena autobusy.

Kompletní rekonstrukce za 24 milionů korun si vyžádá dobu do poloviny října. Dva týdny v červenci a dva týdny v srpnu bude podchod kvůli bouracím pracím a výstavbě nosné konstrukce zcela uzavřen.

„Nevyhovující stavebně-technický stav podchodu si vyžádal jeho kompletní rekonstrukci. Provádí se tam sanace všech betonových povrchů uvnitř i vně a rekonstrukcí projde i zastřešení včetně soklových zídek, osvětlení, zvukových majáček a kamerového systému. Věřím, že právě nové kamery nám pomohou

uchovat zrekonstruovaný podchod v co nejlepším stavu po dlouhou dobu a případné vandaly včas odradí,“ řekl investiční náměstek primátora Miloslav Tichý.

Podchod bezbariérově propojuje dvě tramvajové zastávky a je také spojnicí mezi bytovými zónami z ulic Pionýrská a Heyrovského. Oprava si kvůli bezpečnosti vyžádá úplné uzavření podchodu od 8. do 21. července, kdy budou probíhat bourací práce na rampě ze strany od Pionýrské ulice, a poté zhruba na další dva týdny v druhé polovině srpna kvůli výstavbě nosné konstrukce střechy podchodu. V té době nebude podchod sloužit ani jako průchozí trasa spojující sídliště po obou stranách Brněnské ulice. Lidé

proto budou muset k překonání frekventované silnice využít podchod u zastávky Fakultní nemocnice. ■ jau

Okolí tržnice se bude postupně měnit. Rozhodne studie

Rada města Olomouce se shodla na pořízení studie pro střednědobé využití prostoru kolem tržnice. Stejně tak odsouhlasila další postup, který počítá s následnou urbanisticko-architektonickou soutěží pro celý prostor včetně bývalého autobusového nádraží.

Podkladem pro soutěž bude shromáždění požadavků na nové funkce, budovy, veřejná prostranství a infrastrukturu. Průzkum osloví místní instituce, odbornou veřejnost i obyvatele města.

„Vytvoření podoby vstupní brány do historického centra je součástí programového prohlášení současné koalice, přesněji spuštění ideové architektonicko-urbanistické soutěže. Ta by měla definovat požadavky města v této lokalitě třídy Svobody. Je třeba zohlednit dopravní nároky s ohledem na historický charakter, ale také potřeby veřejných institucí,“ komentoval situaci primátor Miroslav Žbánek.

Soutěž bude vizualizovat představu o změnách v okolí tržnice, především na bývalém autobusovém nádraží a stane se podkladem pro návaznou přípravu investic do veřejných prostranství, infrastruktury i nové výstavby. Soutěž by měla proběhnout v příštím roce a její cena se odhaduje na tři až čtyři miliony korun.

Prvním krokem k revitalizaci ploch však bude studie na okolí budovy tržnice za zhruba 800 tisíc korun. Hotova bude počátkem příštího roku. „Cílem je zkulturnovat zanedbané plochy novými předlažbami a zelení a umožnit, aby Olomoučané mohli prostor užívat daleko víc než dnes. Vznikne tam víceúčelová plocha pro rozšíření aktivit z obou náměstí, zóna pro stánky či kontejnery pro gastronabídku a drobný prodej, upraveno bude i parkoviště. Samozřejmě zůstane zachována stabilní plocha

pro pořádání trhů. Slepá část Kateřinské ulice umožní instalaci prvků pro skateboardisty,“ naznačil náměstek primátora Tomáš Pejpek.

Náklady na tyto úpravy jsou odhadnuty na 30 milionů korun a s realizací se počítá v roce 2026. Koncepce počítá s pronájmem ploch a ve hře je případná účast soukromého investora. Úprava se připravuje na asi patnáctileté období do doby zahájení stavebních prací na celkové přestavbě ploch tržnice a starého autobusového nádraží. ■ pok

Dlouhá a Okružní hlásí: hotovo

Poslední etapy oprav Okružní a Dlouhé ulice v červnu skončily.

Okružní byla uzavřena od začátku dubna a stavební práce na opravě komunikace se podařilo dokončit o dva týdny dříve, než bylo původně plánováno. Opravou tentokrát prošlo téměř šest set metrů komunikace, částečně se předláždily chodníky a v místech pro přecházení přibýly kvůli bezpečnosti středové dělicí ostrůvky. Dvě nové autobusové zastávky, které na Okružní v rámci rekonstrukce vznikly, budou

v provozu od 1. září a bude je obsluhovat linka číslo 26.

Druhá etapa rekonstrukce Dlouhé ulice navazovala na loni provedenou první část oprav. Vše se stihlo v termínu. Na Dlouhé je nyní obnoveno více než 700 metrů asfaltového krytu vozovky, vyměněny silniční betonové obruby a doplněna přídlažba. Opravené jsou i uliční vpusti a vjezdy k nemovitostem i autobusová zastávka, která má nový asfaltový povrch.

Součástí rekonstrukce byla také úprava čtyř přechodů pro chodce, které nyní i díky nasvětlení vyhovují všem platným technickým normám.

Největší úpravou prošel přechod v návaznosti na pěší trasu z lávky Bořivojova přes Mlýnský potok. Nově se jedná o nasvětlený sdružený přechod pro chodce a cyklisty s funkcí příčného prahu. V budoucnu se zde cyklisté budou moci napojit na plánovanou cyklostezku, která bude součástí investiční akce Park na Dlouhé, která už je projekčně připravena. Součástí obou etap byla rovněž oprava

chodníku, který nově slouží jako smíšená stezka pro chodce a cyklisty. Toto jeho dopravní využití je ukončeno u vjezdu na parkoviště u administrativní budovy společnosti Gemo. Návazný chodník ještě čeká oprava v rámci pokládky optických kabelových rozvodů do tělesa chodníku.

Obě etapy rekonstrukce Dlouhé ulice vyšly na 32 milionů korun. ■ jau

ŠTASTNÝ PŘÍBĚH – PŘIDUŠENÉ MLÁDĚ ŽIRAFY PŘEŽILO

Čtrnáctiletá samice žirafy Rothschildovy porodila v olomoucké zoo na konci května své třetí mládě. Komplikovaně. Díky ošetřovatelům zůstalo naživu.

Od předchozího žirafího porodu uplynula dost dlouhá doba, protože rozmnožování žiraf bylo na Svatém Kopečku pozastaveno. Zřejmě proto došlo k přidušení a mláděti otekl mozek.

Edém mozku obvykle provází neurologické potíže a zpomalení psychomotorického vývoje. „Malý samec zůstal ležet, nehýbal se, po resuscitaci špatně dýchal. Dýchací cesty měl zalité plodovou vodou, neudržel vzpřímenou hlavu, nekoordinoval pohyby ani polohu, překrvené oči na podněty nereagovaly, nebyl u něj patrný sací reflex,“ popsala zvěrolékačka Lenka Chrastinová.

Po základním ošetření dostalo mládě sondou do žaludku mlezivo. Porodní hmotnost 75 kilogramů svědčila pro běžnou hmotnost zdravého žirafího novorozence. Ošetřovatelé věděli, že matka

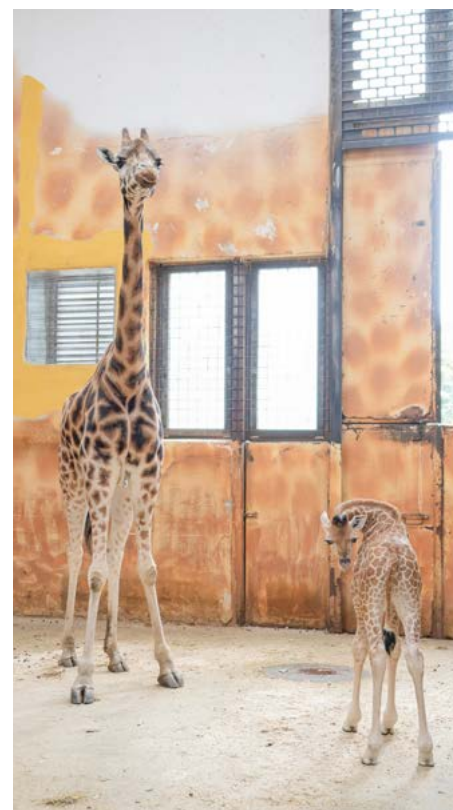
spolupracuje, a rozhodli se i s vědomím nejistého výsledku vrátit mládě do života a následně k matce, což znamenalo probdít s ním několik nocí, neustále ho zvedat a vodit.

Každým okamžikem si ošetřovatelé uvědomovali, že kdyby nastal během odchovu problém neslučitelný s posláním zoologických zahrad, přistoupí k eutanázii. „I pro nás jsou některá rozhodnutí těžká. Zvířata utrácíme až po vyčerpání veškerých ostatních možností, současně musíme zastupovat přírodu, abychom v konečném důsledku nepodporovali vymizení živočišného druhu z naší planety, ale zajistili životaschopnou populaci pro další generace,“ uvedl ředitel zoo Radomír Habáň.

Edém mozku každým dnem ustupoval, mládě se zotavovalo po malých krůčcích. Nejprve začalo bez potíží dýchat, stabilizovalo polohu krku, objevil se sací reflex, močilo, s pomocí se postavilo. Další den se v sice nejisté, ale i tak chůzi pohybovalo s oporou ošetřovatelů, následující dny

chodilo už pouze pod dozorem, dokázalo si samo lehat a vstávat, pít ve stoje, zlepšoval se mu zrak. Jak čas plynul, sameček začal poskakovat, cválat, pozorovat okolí. Ostatní žirafy o něj projevovaly velký zájem. A ten největší jeho matka. Nyní je s matkou a na nejlepší cestě stát se samostatným a plnohodnotným členem stáda.

Žirafa Rothschildova je v přírodě ohrožená vyhoubením. V roce 2018 žilo volně 1399 jedinců, současné počty hovoří už jen o stovkách. Ohrožena je především těžbou ropy v oblasti přirozeného výskytu. Ve 103 zoologických zahradách je nyní v Evropě 170 samců a 252 samic. Za poslední rok se narodilo jen 25 mláďat. ■ dtx

Město vybuduje dětem jedno nové hřiště, další dvě opraví

Na dvou opravených a jednom zbrusu novém hřišti si budou moci už na konci prázdnin hrát olomoucké děti.

První úpravy už začaly na herní ploše situované u pěší trasy a cyklostezky na lesním pozemku mezi ulicemi Prokopa Holého, Libušina, Bystrovanská a tokem říčky Bystřice. Dělníci tady postupně odstranili jednotlivé herní prvky, upravili povrch a zaseli trávu. Jakmile vzejde, dokončí dopadové plochy z kačírku a gumových zatravnovacích rohoží a nainstalují multifunkční sestavu s ptačím hnízdem, závěsnou houpačku, fitness sestavu, rotační válec a pružinové

houpadlo žába. Investice za bezmála 800 tisíc korun by měla být hotová letos v srpnu.

Nový kabát dostane během července a srpna i herní plocha ve vnitrobloku mezi ulicemi Okružní, Jílová a Stiborova. Kromě úprav povrchů město vymění i stávající herní prvky, takže chybět nebude sestava se skluzavkou, pružinové houpadlo koník a řetězová houpačka hnízdo. Investice si vyžádá zhruba 380 tisíc korun.

A úplně nové hřiště za zhruba půl milionu korun vyroste během srpna na travnaté ploše v Koželužské ulici. Děti se

mohou těšit na multifunkční sestavu, závěsnou trojmístnou houpačku a balanční prvek. Dopadové plochy budou provedeny ze zatravnovacích rohoží. ■ jed

na předcovidovou tradici založenou v roce 2011.

V Olomouci v současné době působí 1264 pedagogických pracovníků. ■ mmo

MĚSTO OCENILO OSM UČITELŮ

Po čtyřleté odmlce ocenilo město nejlepší učitele základních a mateřských škol za jejich práci ve školství a v oblasti volnočasových aktivit.

V kategorii Učitel roku obdržel magistrát více než 170 nominací, v kategorii Počin roku to bylo 15 nominací. „Pracovní skupina vybrala k ocenění učitele a učitelky, u nichž se zpravidla sešlo více nominací z různých stran – od žáků, rodičů, kolegů

nebo ředitele školy,“ vysvětlil náměstek primátora Viktor Tichák.

Slavnostní večer s předáním ocenění se uskutečnil v Moravském divadle, následovala odměna v podobě činoherního titulu Nedotknutelní. Jak připomněl náměstek Tichák, pozvánkou na divadelní představení chtěla radnice poděkovat všem učitelkám i učitelům za jejich práci v celém školním roce a zároveň navázat

OCENĚNÍ PEDAGOGOVÉ

Alena Hlochová, MŠ Kovařovicova;
Karel Drlík, ZŠ Heyrovského;
Kateřina Bartoňová, MŠ Purkyňova;
Rostislav Drábek, Waldorfská škola Olomouc;
Kristýna Němečková, MŠ Sedmikráska, Škrétova;
Vojtěch Joska, FZŠ Tererovo nám.;
Sylva Hirnerová, MŠ Táboritů;
Rita Faltýnková, ZŠ Stupkova.

POČIN ROKU

Spolek **Svato-Pulčici** zastoupený předsedkyní Žanetou Brablík Hirmovou.

Vyhráli všichni malí házenkáři

V Olomouci proběhl největší turnaj školní miniházené v republice pro děti z prvního stupně základních škol. „Do zápasů zasáhlo přes třicet týmů z celého kraje, tedy více než tři sta padesát dětí,“ uvedla krajská trenérka pro Olomoucký kraj Klára Sovová. Turnaj se odehrál na pěti herních plochách za spolupráce s klubem DHK Zora Olomouc. Pro malé házenkáře byl nachystán i doprovodný program, skákací hrad a různé dovednostní soutěže. Vyhrál prostě každý. ■ ham

PROVOZ ŠKOLNÍCH HRÍŠŤ PRO VEŘEJNOST

hřiště	červenec		srpen	
	pracovní dny	so, ne, svátky	pracovní dny	so, ne, svátky
MŠ Herrmannova ¹	16:30 - 19:00	9:00 - 19:00	9:00 - 19:00	9:00 - 19:00
ZŠ a MŠ Demlova	9:00 - 20:00	9:00 - 20:00	9:00 - 20:00	9:00 - 20:00
ZŠ Heyrovského ²	9:00 - 18:00	9:00 - 18:00	9:00 - 18:00	9:00 - 18:00
FZŠ a MŠ Holečková	9:00 - 20:00	9:00 - 20:00	9:00 - 20:00	9:00 - 20:00
ZŠ Rooseveltova	9:00 - 19:00	9:00 - 19:00	9:00 - 19:00	9:00 - 19:00
ZŠ a MŠ Náves Svobody	9:00 - 20:30	9:00 - 20:30	9:00 - 20:30	9:00 - 20:30
ZŠ a MŠ Nedvědova	9:00 - 19:00	9:00 - 19:00	9:00 - 19:00	9:00 - 19:00
ZŠ Mozartova ³	hřiště mimo provoz		9:00 - 20:00	9:00 - 20:00
FZŠ a MŠ Rožňavská ⁴	9:00 - 12:00	9:00 - 12:00	9:00 - 12:00	9:00 - 12:00
	14:00 - 20:00	14:00 - 20:00	14:00 - 20:00	14:00 - 20:00
ZŠ a MŠ Řezníčková	9:00 - 20:00	9:00 - 20:00	9:00 - 20:00	9:00 - 20:00
ZŠ tř. Spojenců	9:00 - 13:00	9:00 - 13:00	9:00 - 13:00	9:00 - 13:00
	14:00 - 19:00	14:00 - 19:00	14:00 - 19:00	14:00 - 19:00
ZŠ a MŠ Svatoplukova	13:00 - 20:00	9:00 - 20:00	13:00 - 20:00	9:00 - 20:00
ZŠ Zeyerova ⁵	9:00 - 19:00	9:00 - 19:00	9:00 - 19:00	9:00 - 19:00
	9:00 - 12:00	9:00 - 12:00	9:00 - 12:00	9:00 - 12:00
ZŠ Tererovo nám.	13:00 - 19:00	13:00 - 19:00	13:00 - 19:00	13:00 - 19:00
	9:00 - 12:00	9:00 - 12:00	9:00 - 12:00	9:00 - 12:00
ZŠ Helsinská	9:00 - 12:00	9:00 - 12:00	9:00 - 12:00	9:00 - 12:00
	13:00 - 19:00	13:00 - 19:00	13:00 - 19:00	13:00 - 19:00

¹ provozní doba do 21. 7. 2024 včetně, od 22. 7. 2024 všechny dny 9:00 - 19:00

² areál otevřen celoročně, kromě měsíců prosinec a leden; v době státních svátků je areál uzavřen

³ hřiště mimo provoz do 15. 8. 2024 z důvodu rekonstrukce

⁴ v době státních svátků a v případě nepříznivého počasí areál uzavřen, ve dnech 22. 7. - 28. 7. 2024 areál uzavřen z důvodu revitalizace hřiště

⁵ provoz hřiště přerušen z technických důvodů ve dnech 1. 7. - 15. 7. 2024

Od hvězdárny k Hamrysu. Stoletý kříž stojí na novém místě

Kamenný kříž, který stával u hvězdárny, našel nové místo nedaleko rybníka Hamrys v ulici Požárníků. Stěhování předcházelo kompletní restaurátorský zásah.

„Původně stál tento kamenný kříž u polní cesty vedle hvězdárny ve Slavoníně. V roce 2000 musel být přestěhován, jelikož stál v cestě při výstavbě rychlostní komunikace spojující Slavonín

s Přáslavicemi. Ocitl se o několik stovek metrů dál na slepé ulici, kde později zarůstal křovím a stával se terčem vandalů,“ uvedla náměstkyně primátora Miroslava Ferancová.

Restaurování v hodnotě přes sto tisíc korun se ujal Lubomír Tesák a jeho kolegové. Kříž dostal na novém místě také nový základ. „Bylo provedeno očištění a ošetření kamene, lepení a injektáže poškozených partií, odstranění starých cementových

vysprávek a plastické retuše minerální hmotou. Nový je i korpus Krista a štítek s iniciálami,“ doplnila náměstkyně. Restaurátoři prakticky zničenou památku od května kompletně opravili.

Slavonínští měli pro kříž vybrat nové místo. Usnesli se na oblíbené rekreační zelené ploše u místního rybníčku Hamrys. Památka může znovu promlouvat k okolí tak, jak naši předkové zamýšleli. ■ jed

Poprvé!

První sousedská snídaně na Tabulovém Vrchu se povedla. Jarní slunečné ráno přilákalo lidi v neděli 26. května k dobré kávě a snídani na čerstvém vzduchu.

Komise městské části se na tomto sídlišti snaží rozhýbat komunitní život a posílit sousedské vztahy. „Byť žijeme ve městě, chci, aby se lidé více starali o své okolí, a rádi bychom probudili pospolitost. Snídani určitě zopakujeme a třeba z ní vznikne nová tradice,“ uvedl za komisi Lukáš Krbeček. ■ dtx

Sousedská slavnost Černého orla na Nové Ulici se vydařila

Tradiční každoroční slavnost Černého orla se konala na začátku června u objektu Jalta v olomoucké čtvrti Nová Ulice. Proč slavnost Černého orla? Jmenoval se tak hostinec s bohatou historií, který na Nové Ulici stával naproti kostela a ve kterém se před bitvou u Slavkova v roce 1805 u společného stolu sešli car Alexandr I. a císař František I. k řešení politických otázek.

Současné sousedské slavnosti jsou ale ryze nevojenské, chtějí vytáhnout děti od televizorů a mobilů a jejich rodiče k přátelskému venkovnímu posezení.

O druhém červnovém víkendu to tedy byla především slavnost plná her, soutěží a vystoupení pro děti. Zaujala s hlavním programem především historická šermířská skupina Markus M z Přerova, dobová hudební skupina Devětsil ze Štamberka, ale také jarmarkové stánky, jízda na šlapacích kárách, malování na obličeji nebo fotostánek.

„I v konkurenci dalších akcí ve městě se tato uliční slavnost neztratila, o čemž svědčí velká návštěvnost,“ potvrdil za pořadatele z komise městské části Vladimír Klásek.

Součástí slavností byla výstava k historii Nové Ulice a prací absolventů blízké zušky. A samozřejmě také bohaté občerstvení včetně tradičních makrel. ■ dtx

DOMA NEJLÍP TURISTOU VE VLASTNÍM MĚSTĚ

Být turistou ve vlastním městě není nic neobvyklého. Lidé podobnou roli často zažijí například při Noci kostelů nebo Dnech evropského dědictví. To se dostávají na běžně nepřístupná nebo dokonce neznámá místa. A podobné to může být i kdykoliv jindy, třeba o prázdninách.

BARBORA MALÍNEK ČÍHALOVÁ

PAVEL KONEČNÝ

Olomoučané mají štěstí nejen na své město, ale i na průvodce v něm – jsou zapálení, jsou erudovaní a jsou vtipní. Projít se s nimi je zážitek. Tomáš Kryl, průvodce, popularizátor historie a místopředseda Asociace průvodců dokonce připravuje pro místní návštěvníky speciální témata.

„Víc než dvě stovky zájemců přišly na můj okruh Olomouc židovská, který reflektoval pětisté sedmdesáté výročí vyhnání Židů z města. Podobně velká byla touha Olomoučanů poznat Mysteria olomouckých klášterů prezentovaná v polovině června u příležitosti výročí příchodu kapucínů do města,“ popsal Kryl. Ostrá fáze přípravy konkrétního prohlídkového okruhu mu zabere hodně přes sto hodin intenzivní práce.

Zatímco tematické prohlídky bývají vypsané tak čtyřikrát ročně, o prázdninách lze vyrazit po městě denně. Třeba na prohlídku Olomouc v kostce, která se orientuje jen na centrum, ale je ideální „zkratka“. Hodí se třeba, když vám přijede návštěva.

Pro rodáky je pak připraven Štefan Blaho a jeho trasa Za branami města. „Věnuji se parkům, vilám nebo mauzoleu v Bezručových sadech a nově i Červenému kostelu. Chci lidem ukázat, že Olomouc není jenom to historické jádro, ale že je tady více památek,“ uvedl průvodce Blaho.

Jako rodilý Přerovan přijel poprvé do Olomouce na školní výlet. „Tehdy se mi líbily hlavně tramvaje jak se v nich házelely drobné do kasičky. To město mi učarovalo, protože má něco z toho, že se tady člověk cítí jako ve velkoměstě, ale přitom to ještě není úplně velkoměsto,“ podotkl Blaho.

Podle náměstka primátora Viktora Ticháka je vnitřní turistika jedním ze zajímavých segmentů cestovního ruchu. „Nejde ani tak o příjmovou stránku, jako spíše o budování vztahu k vlastnímu městu a možnosti srovnávat si ho s jinými destinacemi, což zpětně může přinášet jeho další rozvoj,“ řekl náměstek Tichák.

O překvapení není nouze

Olomoučany při prohlídkách prý běžně překvapí i základní věci, že Olomouc byla s Prahou kolébkou nejstarší české státnosti, že tu žili a vládli Přemyslovci, že se tady narodil první český král.

„A mizivé povědomí mají o tom, že Olomouc byla sídlem Markrabství moravského a jeho nejvyšší soudní stolicí. Překvapení ale mezi posluchači sklídí i fakt, že olomoucká univerzita měla na přelomu šestnáctého a sedmnáctého století mnohem víc studentů než univerzita pražská. Zaskočení bývají turisté i tím, že máme ve městě nejstarší stále fungující kavárnu v zemi nebo že v žilách

olomouckého knížete biskupa Františka kardinála z Dietrichsteina, jenž vlastnil palác na nároží Horního náměstí a dnešní Opletalovy ulice, kolovala habsburská krev,“ vyjmenoval průvodce Kryl. Sám byl naopak nemile překvapen nezájmem o prohlídky spojené s hudbou. „V Roce české hudby! Asi už neplatí co Čech to muzikant,“ prohlásil Kryl.

Podle Blaha jsou lidé spíše než fakty často překvapeni souvislostmi, což potvrdila i Monika Stiebnerová, která byla na jeho prohlídce. „Člověk občas ani neví, kolem čeho chodí. Určitě to má smysl,“ řekla ke komentované procházce ulicemi, kdy lidé „objevili“ některá domovní znamení.

Samotný průvodce Blaho považuje za skrytý poklad Olomouce arkádové nádvoří Petrášova Paláce. „Ale ono možná celé město je skrytý poklad. Monumentální je hlavně večer s nasvícenými kašnami a sloupy, ale k zahození není ani západ slunce u Neptunovy kašny na Dolním náměstí,“ podělil se o zkušenost.

TURISTICKÝ PROFIL OLOMOUCE NA FACEBOOKU

Speciální facebooková stránka Olomouc Tourism má 21 200 sledujících. Většina z nich je z Česka (18 400) a z Čechů je 6740 Olomoučanů. Tí sledují městský turistický Facebook především kvůli akcím a aktuálnímu programu, který tam je pravidelně zveřejňován. Ten mimochodem sleduje i 80 followerů z Venezuely.

Město ve městě

O Univerzitě Palackého se občas říká, že je to město ve městě. Je svébytná. Ale navštívili jste už její geopark, parkánové zahrady nebo Muzeum anatomie?

Seznam zajímavých, veřejnosti přístupných míst představuje platforma Uni t(r)ips. „Univerzita nabízí mnoho míst a zákoutí, která mohou být zajímavá pro širokou skupinu lidí,“ uvedl Ondřej Martínek z oddělení marketingu univerzity. Je přesvědčen, že univerzitní tipy se mohou hodit místním i do plánů cestovatelů.

Seznam lokací čítá 28 položek. Je mezi nimi Foucaultovo kyvadlo, kaple Božího těla i vlastní botanická zahrada přírodovědecké fakulty. A k tomu i krásné výhledy, ten nejznámější pro fotografie je z parkoviště u lékařské fakulty, kdy máte město se Svatým Kopečkem jako na dlani. Všechny tipy na tripy jsou na webu unitrips.upol.cz.

VÝHODNĚ S OLOMOUC REGION CARD

Olomouc region Card nabízí několik desítek bezplatných či zvýhodněných vstupů do muzeí, galerií, hradů, zámků a na další turisticky oblíbená a vyhledávaná místa. Kromě toho s ní máte také slevy ve vybraných restauracích, kavárnách, penzionech nebo hotelích, a to nejen v Olomouci, ale i na celé střední Moravě a v Jeseníkách. S Olomouc region Card máte bezplatně i olomouckou MHD. Karta se prodává ve variantě pro děti i dospělé, s platností na 48 hodin nebo pět dní. Více na olomoucregioncard.cz.

Olomouc dětem

Zatímco průvodcům lidé po komentované prohlídce často udělují pomyslnou jedničku jako ve škole, ve školách se podle Kryla historie v souvislostech neučí a na tu místní není kladen důraz vůbec.

Oddělení cestovního ruchu a odbor školství proto pro děti připravily soutěž *S kočičkou Olou po Olomouci*, v níž poznávají památky přiměřeně svému věku. Po absolvování prohlídky dostanou ještě navíc zdarma časopis s hrami a dalšími informacemi,“ uvedla vedoucí oddělení cestovního ruchu Lucie Bartovská.

Až skončí prázdniny, chystá Tomáš Kryl pro Olomoučany premiéru trasy *Olomouc sportovní* v připomínce 30. výročí úmrtí olomoucké rodačky a slavné automobilové závodnice Elišky Junkové, ale také premiéru *Olomouckých kaváren a náleven*. Stačí se jen objednat. Hlavní vstupní branou každého je Informační centrum Olomouc v podloubí radnice a webový portál tourism.olomouc.eu.

Prohlídkové trasy a tipy

Olomouc v kostce

Procházka po Horním a Dolním náměstí a seznámení s nejvýznamnějšími památkami historického centra města a domovními znameními.

Výstup na radniční věž

Vyhledávka z ochozu 75 metrů vysoké dominanty Horního náměstí.

Slavnostní freskový sál

Slavnostní sál FZŠ Komenium s bohatou výzdobou ve stylu neorenesančního dekorativismu a s prvky barokního iluzionismu.

Za branami města

Komentované prohlídky s historií 19. a 20. století. Vily sladovníků, zmizelá synagoga nebo Jihošlovanské mauzoleum.

Po vinných domech

Komentovaná prohlídka zakončená degustací vína s malým občerstvením.

Andrův stadion

Komentovaná prohlídka fotbalového stadionu SK Sigma. Presscentrum, VIP salonky, šatny hráčů a vyhlídky ze severní i jižní tribuny.

Kostely a palác s průvodcem

Do září jsou k dispozici zdarma průvodci v Arcibiskupském paláci a kostelích: Panny Marie Sněžné, Husův sbor, Navštívení Panny Marie na sv. Kopečku a v odsvěceném Červeném kostele.

S kočičkou Olou po Olomouci

Sezonní prohlídka bez průvodce určená pro rodiny s dětmi, tábory či dětská sdružení od čtyř let. Hra pro malé detektivy, kteří chtějí objevit deset stanovišť.

Vila Primavesi

Secesní vila vybudovaná v letech 1905–1906 jako sídlo významné podnikatelské rodiny Primavesi, dnes národní kulturní památka.

Průvodce si můžete také objednat v Informačním centru v podloubí radnice. K dispozici je jich 25 a vládnou světovými jazyky včetně japonštiny. Telefon 585 513 385 nebo online na webové stránce prohlidky.olomouc.eu.

S PRŮVODCEM V MOBILU

Chcete projít Olomouc vlastním tempem a třeba i se zastávkou na dobrou kávu nebo zmrzlinu? Stáhněte si do mobilu aplikaci **TourStories** a najdete v ní audiowalk *Procházka Olomoucí*. Je dostupný zdarma a zavede vás na 28 míst ve městě, mezi kterými nechybí olomoucké kostely, paláce i kaple, a dozvíte se také zajímavosti o olomouckých kašnách, sloupech či orloji.

Kromě *Procházky Olomoucí* s průvodcem v mobilu můžete poznávat také Muzeum umění a jeho expozici *Století relativity*.

Jste zastánci městské turistiky a co je vaším nejoblíbenějším místem v Olomouci?

EVA KOLÁŘOVÁ

ANO 2011

Městskou turistikou mám moc ráda. Poznávám tak nejen historii daného místa, ale i současnost. Po Olomouci se toulám ráda a poznávám nová zákoutí. Jsem hrdá, když slyším chválu od jeho návštěvníků. Je úžasné, že tyto stavby nevidíme jen ve středu města, ale také i na Kopečku a Klášterním Hradisku. Obdivovat můžeme spoustu památek v různých stylech, ať už jsou to budovy, kostely a paláce. Nádherné jsou i naše parky a každý si může vybrat ten svůj. Sama bych se těžko rozhodovala, které místo je mi nejbližší – je to celé město.

PAVEL GRASSE

PROOLOMOUC A PIRÁTI

Od mala jsem žil spíše turistikou krajinnou. Léta čundrů vystřídal vodáctví a vysokohorské procházky. Prohlídky míjených měst byly „součástí programu“. I Olomouc mám stále rád očima vodáka. Od Hejčínských luk přes scenérie pod Dómem, krátký dotek s kamenným nábřežím Přemyslovců a vnoření se takřka nepozorovaně do krajiny Výpadu. Z vody vystoupit u tržnice, zavzpomínat na neexistující točnu tramvaje a pekárnu na konci Polské, kde pro kluky byla vždy k mání kůrka z nepovedeného teplého chleba. Víc písmen se tu bohužel nevejde.

MARTIN JIROTKA

SPD A TRIKOLORA

Jsem zastánce turistiky obecně, tu městskou nevyjímá. Při návštěvě nějakého místa se vždy snažím prohlédnout si jak město, tak blízké okolí. Objevování kulturních, historických, architektonických, floristických a gastronomických zajímavostí mě naplňuje. K tomu patří také návštěvy muzeí, galerií, festivalů, divadel, obchodních zón, parků a dalších atrakcí. Nedávno jsem měl možnost se zúčastnit komentované prohlídky v památkové zóně v Olomouci a byl jsem překvapen, jak málo o svém městě vím. Každému vřele doporučuji.

LUKÁŠ KRBEČEK

SPOLEČNĚ

Městská turistika může být atraktivní, ale nesmí být postavena pouze na památkách a historii. Líbí se mi atraktivně pojaté poznávání měst, často spojené s příběhem či hrou, která vtáhne děti, rodiče i seniory. Za novými místy nemusíme chodit daleko, protože jsem přesvědčen, že i v našem městě je několik skrytých míst, na kterých většina z vás nikdy nebyla. Buď se o nich neví, jsou stranou rušných komunikací, nebo jsou otevřena jen při specifických příležitostech. Zkuste během prázdnin alespoň jedno takové místo objevit!

MARKÉTA ZÁLESKÁ

SPOLU

Takhle cestovat preferuje celá má rodina. Vytyčíme si nějaké místo a chceme ho poznat co nejlépe. Olomouc je pro městskou turistikou ideální. Nic není daleko. Turistické zajímavosti jsou koncentrovány na malém prostoru a dají se obejít po svých. Po našem městě se můžete toulat celý den a stále je co objevovat. K poznávání autentické atmosféry patří také dobré jídlo, oddech a zábava. A o to není v Olomouci nouze. A kde to mám ráda? Vyberu třeba Bezručovy sady a Dómské návrší. A Korunní pevnostku, kde připravujeme další opravy.

EVA MACHOVÁ

STAN A ZELENÍ

Nejoblíbenější místo v Olomouci? Určitě vyhrávají městské parky se svými zákoutími a trávníky. Jsou pro mě na prvním místě, bydlím v jejich sousedství a využívám je k relaxaci. Olomouc je město s mnoha kulturními památkami a se zajímavými lokalitami v jednotlivých městských částech, které je možné opakovaně procházet. Město nám všem nenabízí jenom procházky, ale i další zážitky prostřednictvím nabídek akcí od různých spolků a organizací v jednotlivých městských částech, ať už společenských, sportovních, nebo kulturních.

Pohledem primátora

VŠECHNY SPOJÍ PROPOCENÉ TRIKO

Pokud červen patřil nějaké události, tak v Olomouci to byl bezesporu běžecký festival. Tradiční olomoucký půlmaraton se díky neskutečné houževnatosti a tvůrčí snaze jeho pořadatelů stal sportovním a společenským svátkem, který nemá v kalendáři akcí našeho města obdoby. Tisíce lidí propadnou touze se společně proběhnout historickým městem. Každý má svou motivaci, svoji výkonovou laťku, ale všechny nakonec spojí propocené triko, pamětní medaile a pocit, že se stali součástí něčeho velkého.

Nezmiňuji to ani tak proto, že i naše rodina se každoročně zmobilizuje a s dětmi absolvujeme rodinný běh, ale kvůli jedné z doprovodných akcí, kterou jsem si s manželkou i dětmi oblíbil. Štafeta na vozíku ve Smetanových sadech dává možnost podívat se na svět z pohledu hendikepovaného člověka a vyzkoušet si, jak náročné je překonávat fyzické a často i mentální bariéry.

„K čemu potřebuji nohy, pokud mám křídla na létání.“ To jsou slova slavné mexické malířky Fridy Kahlo, která se sama od dětství potýkala s následky dětské obrny a následně úrazu po havárii autobusu. Celý její život, který začal v červenci a skončil o 47 let později v tomtéž měsíci, představoval boj s neustálými bolestmi, osaměním, depresemi i závislostmi. Naproti tomu se proslavila urputnou snahou tvořit svébytné umění, posilovat národní kulturu a sociální spravedlnost. No a taky mileneckým poměrem s bolševickým revolucionářem Trockým. Koneckonců před 13 lety se ztvárnění jejího životního příběhu zařadilo k nejvýraznějším počínům baletu Moravského divadla Olomouc.

Nepatřím k propagátorům politického feminismu, ale silně ženy jako Frida dokázaly ve své době inspirovat řadu jiných, byť na druhém konci světa. I díky tomu jsme mohli červnové

svátky města věnovat kromě patronky sv. Pavlína osudům tří výjimečných Olomoučanek - Květoslavy Bartoňové, Eriky Bednářové a Zdeny Mašíňové. První z nich, rodačka z Řepčína, dokázala jako mladá studentka z válkou zbídačeného východu Slovenska zachránit 45 sirotek a dát jim příležitost nalézt nový domov a rodinu. Sama přitom s rodiči v Neředíně zažila tvrdé boje při osvobozování našeho města i pozdější perzekuce ze strany komunistické diktatury po roce 1948.

Citát o křídlech a létání mi připomněl, že jsem měl minulý měsíc možnost seznámit se nejen s příběhy ženských hrdinek, ale také si připomenout mužské hrdiny a rodáky, kteří za války prokázali svou statečnost a obrovskou morální sílu. V rámci projektu Rytíři nebes, který v Brně prezentuje osudy československých válečných pilotů ve službě u stíhacích perutí Royal Air Force. Kromě těch nejznámějších jmen, ke kterým patří generálové František Fajtl nebo František Peřina, jejichž kariéra je spojena s leteckými začátky v prostějovském leteckém učilišti nebo naším letišti, projekt připomněl například méně známý osud našeho rodáka Jana Skopala. Ten na začátku války odešel do Velké Británie, kde absolvoval letecký bojový výcvik a v roce 1944 patřil k prvním letcům, kteří odešli do Sovětského svazu vytvořit 1. československý stíhací letecký pluk, který se zapojil do pomoci Slovenskému národnímu povstání a osvobodování naší země. Podobně jako Ladislav Valoušek, který kdy v červenci roku 1938 nastupoval na vojnu jako dobrovolník 2. leteckého pluku v Olomouci, ještě netušil, že se po útěku do Polska přes francouzskou cizineckou legii stane britským stíhačem a na podzim roku 1944 bude bombardovat německé pozice na Slovensku. A mohl bych pokračovat dalšími jmény, Bryks, Fiala, Hlobil, Kamínek, Lysický...

Příběhy, které každý sám o sobě vydají na knížku nebo akční film, příběhy rodáků, které naše město zařadily mezi města hrdinů. Příběhy, které o prázdninách můžou zaujmout vaše děti nebo vnoučata stejně jako počítačová hra nebo seriály na Netflixu. Příběhy, které vypráví o houževnatosti, odhodlání a odvaze. Vlastnostech, které musíte mít, pokud běžíte půlmaraton v mírových časech, usedáte do kokpitu stíhačky za války nebo prosazujete lidská práva jako Frida Kahlo. Ta svůj život shrnula slovy: „Nakonec vydržíme mnohem více, než si myslíme, že dokážeme.“

Mirek Žbánek
primátor

Zastupitelé schválili název a zřizovací listinu nové organizace

Zastupitelstvo města Olomouce schválilo na počátku června sloučení Moravské filharmonie a Moravského divadla. Debata nad tímto bodem si vyžádala více než pět hodin jednání. Pro to, aby se Moravská filharmonie Olomouc sloučila do příspěvkové organizace Moravské divadlo Olomouc s účinností k 1. lednu 2025, zvedlo ruku 27 zastupitelů.

Na Moravské divadlo, jako na organizaci přejímající, přejde usnesením zastupitelstva zároveň veškerý majetek,

práva a závazky příspěvkové organizace Moravská filharmonie Olomouc, včetně všech pracovních. Nová kulturní instituce ponese název *Moravské divadlo a Moravská filharmonie*.

„Zřizovací listina garantuje zachování dvou orchestrů v rámci sloučené instituce i všech tří souborů divadla. Je mi líto, že ve veřejném prostoru stále kolují dezinformace o rušení orchestru. Nic se neruší,“ zdůraznil v diskusi předkladatel Viktor Tichák, náměstek primátora pro

kulturu a cestovní ruch. Znovu upozornil, že zůstane zachována širší kulturní služby i obě značky a že nová organizace bude mít také garanční radu. „Zakotvení poradního orgánu – sedmičlenné garanční rady – je zásadním článkem zřizovací listiny. Jejím hlavním úkolem bude dohled nad dodržováním zřizovací listiny,“ podtrhl garance náměstek Tichák.

Podle zřizovací listiny bude stát nová instituce na pilířích živého umění, zahradní spolupráce a edukace. ■ ste

Náměstkyně primátora Miroslava Ferancová má v kompetenci odbor dopravy. A ten je v létě na roztrhání.

„Přesto, že jsou ideální podmínky, nemůžeme rozkopat všechny silnice a uzavřít Olomouc, nemůžeme město oplotit a říct, letos spravujeme cesty, všichni budou chodit pěšky,“ říká v nadsázce náměstkyně.

Odbor dopravy má na starosti údržbu komunikací všeho druhu, stará se o svěšený majetek, který vybuduje třeba oddělení investic. Zrovna tak o veřejné osvětlení, údržbu mostů a lávek. Nicméně v pasportu městských komunikací je 23 procent z nich vyznačeno červeně – v havarijním stavu.

Jak to, že při všech opravách je skoro pořád stejně velké procento silnic v havarijním stavu?

Tak v ideálním případě bychom museli opravovat ještě víc. Havarijní stav vzniká enormním nárůstem dopravy, velkou záteží, navíc po cestách, které k tomu nebyly určeny, nám dneska jezdí kamionová nebo těžká doprava. Příkladem je třída Svobody, která vznikla na zasypaném korytu řeky a ani nevíme, co všechno bylo na podloží použito. Kostky jsou odolné, vydrží všelico, problém je v podkladu, který se časem začne propadat a na vozovce vznikají nerovnosti až vlny.

Nemůžou za ten havarijní stav třeba i objízdky, jednu cestu spravujeme, tak pošleme tu dopravu po druhé cestě a ta se tím zničí?

Je to možné, když někde doprava až trojnásobně vzroste, tak se vozovka víc poškodí, ale nestává se to často. Havarijní stav ale občas někde přetrvává proto, že se pod tou konkrétní silnicí plánuje oprava sítí – vedení kanalizace, rozvod pitné vody, plynu a další, které tam jsou uloženy, a pokud bychom cestu opravili před těmito opravami, byla by pak následně opravená vozovka zničena při opravě těchto sítí. Takže i když nás lidé na závady upozorňují, není to tak, že bychom něco opravit nechtěli.

Kde tomu tak nyní je?

Například v Kaštanové ulici. Nedávno jsme tam opravili chodník, ale silnice má stále velké výmoly a výtlučky, z důvodu plánovaných oprav pod vozovkou. Bylo by tedy neekonomické cestu spravit a brzy znovu rozkopat. Oprava komunikace tam přijde zároveň s velkou generální opravou toho, co je pod vozovkou.

Léto je obdobím, kdy se musíme smířit s tím, že se opravují silnice, přemýšlí se nějak i nad tím, jak to všechno koordinovat?

Plánování oprav je hodně sofistikovaná činnost, plánují se dokonce roky dopředu. Odbor dopravy zjišťuje u jiných odborů,

co mají v plánu, jaká je kde výstavba a koordinuje se to s krajem i Ředitelstvím silnic a dálnic. Bohužel se stane, že v termínu dlouho připravované opravy se přihodí nějaká havárie na potrubí a najednou se začne opravovat i na objízdné trase. Nebo například dodavatelská firma Ředitelství silnic a dálnic z provozních důvodů nedodrží termín stavby a všechno, co bylo dopředu naplánováno tak, aby hladce fungovalo, najednou nefunguje.

A jak je to s úplnou uzavírkou Schweitzerovy ulice?

Uzavření křižovatky Schweitzerovy a Velkomoravské je opravdu významné a ovlivní dopravu pro mnoho rezidentů. Snažíme se na tak velké akce obyvatele vždy dopředu upozornit a informovat je o tom, než se vše uzavře. Do všech domů dáváme do schránek i letáky s termíny a objízdnými trasami a změnu dopravy projednáváme předem i s firmami a institucemi, kterých se dotkne. A pokud uzavření komunikace ovlivní i statickou dopravu, snažíme se dotčeným najít i náhradní parkování. Rozumím tomu, že se vždy jedná o omezení určitého komfortu, ale vyváženo to bude zvýšením kvality dopravy.

Ono to možná na první pohled není vidět, ale opravuje se nyní více než předtím. Je to pravda?

Ano, je. Loni a letos dáváme do oprav sto třicet milionů korun, to dlouho nebylo. Je to asi o dvacet procent více než obvykle. Navíc se nám dařilo vysoutěžit nižší ceny u dodavatelů, takže opravíme více za méně peněz, a dostane se tak i na projekty, které původně byly v rozpočtu pod čarou.

Některé opravy ale přece jen neděláte...

Ty rozsáhlé, které už mají charakter nové stavby, tak ty spadají pod odbor investic. To je případ i křižovatky Velkomoravské a Schweitzerovy, kde se kromě povrchu dělají nové zálivy a nové autobusové zastávky a také zcela nový systém světelné signalizace.

Nakolik odbor dopravy zasahuje do organizování hromadné dopravy? Myslíte na její rozvoj nebo kudy bude jezdit?

Ve spolupráci s dopravním podnikem plánujeme objem přepravy osob, propojení v rámci kraje a připravujeme návrhy na rozvoj. Ale i to má vždy svůj přesah do jiných odborů magistrátu, například strategie nebo investic. Takovým příkladem je prodloužení tramvajové trati na Nových Sadech nebo úvahy, jak dál naložit s tratí do Hodolan. Odbor dopravy vybudovanou trať přebírá po dokončení do své správy, provozuje ji a objednáva u dopravního podniku přepravu pro veřejnost.

A organizace dopravy na pozemních komunikacích? Třeba jednosměrky?

Jednosměrky jsou velké téma. Třeba oblast u nádraží kolem Masarykovy ulice. Tam se v poslední době hodně ulic zjednosměrkovalo kvůli novým parkovacím místům, která tam často živelně vznikla a ulice začala být těžce propustná. Vždycky je u toho velká debata, ale když se to zavede, tak do týdne všichni zapomenou na to, že to kdysi byly obousměrné ulice, a jsou rádi, že mají prostor na parkování. ■ Pavel Konečný

Miroslava Ferancová

náměstkyně primátora

Kompetence: majetkoprávní záležitosti, doprava a územní rozvoj, správa sportovních zařízení a sport.

I VE MĚSTĚ SE DAJÍ SBÍRAT BYLINKY

Nenápadná extenzivní louka ve Smetanových sadech slouží od roku 2022 k nevědní akci nazvané Bylinkobraní. Uskutečnilo se i letos pod vedením Tomáše Drimla, který akci podporovanou městem a Výstavištěm Flora organizuje.

„Bylinkobraní s výkladem a dílničkou je zaměřené na rodiny s dětmi a veškeré aktivity i pomůcky v rámci tohoto projektu jsou pro veřejnost zdarma,“ potvrdil Driml.

Ten den jsou v olomouckém parku na strozech bylinkové básničky a na obrázcích vysvětlení jejich účinku, nebo bylinkové básně. Bylinkobraní, to je komentovaný sběr řebříčku, jetele nebo smetánky, ale lidé mohou na Bylinkobraní sbírat vše, co zrovna roste. Akci doprovází i ochutnávky sirupů a produkce farmářů.

Tomáš Driml se dlouhodobě věnuje environmentálnímu vzdělávání. Uvažoval, jak nadchnout olomouckou veřejnost

k zájmu o léčivé byliny, probudit skrze ně úctu k přírodě a propojit stejně motivované lidi k vytvoření sítě amatérských bylinářů. Na počátku hledal konkrétní louku s ideální dostupností, velikostí a lučním druhovým složením. Tyto požadavky nejlépe splňovala plocha o výměře osmi set metrů čtverečních ve Smetanových sadech. Louka, na níž se nacházejí luční společenstva, je 50 metrů severovýchodně od Rudolfova dubu ve Smetanových sadech a je vyznačena třemi informačními sloupky. Ohraničuje ji asfaltová a mlatová stezka.

Čtvrtý ročník bylinkobraní proběhne pravděpodobně na jaře příštího roku. Přesné datum bude teprve upřesněno a z kapacitních důvodů také spušteno přihlašování. Všechny informace jsou na webu bylinkobrani-olomouc.cz. ■ pok

Město podpoří kastraci koček. Chovatelům přispěje na zákrok

Příspěvek až ve výši 800 korun mohou od příštího roku získat majitelé koček a kocourů, kteří nechají zvíře sterilizovat nebo vykastrovat. Odbor životního prostředí magistrátu tím sleduje snížení počtu divokých koček na území města.

Každý žadatel může po spuštění programu od 1. ledna v jednom kalendářním roce požádat o příspěvek na kastraci jednoho kocoura 400 korun nebo sterilizaci jedné kočky 800 korun. Podmínkou je bydliště v Olomouci a faktura za zákrok provedený veterinářem.

„Tuto novou službu pro Olomoučany budeme následně vyhodnocovat a zavedeme také kontrolní mechanismy, aby se příspěvek nedal zneužívat,“ podotkl

primátor Miroslav Žbánek. Město kromě příspěvku majitelům koček bude odchyťovat i polodivoké venkovní kočky a kastraci snižovat jejich výskyt či vytváření kočičích kolonií.

Vedoucí odboru životního prostředí Petr Loyka připomněl, že krmení toulavých koček může být i přes dobrý úmysl postiženo jako přestupek znečištění veřejného prostranství. „Nejsem příznivcem přikrmování koček, mnohem lepší je přispět útulku nebo si kočku adoptovat,“ uvedl Petr Loyka.

Dospělá kočka může mít ročně dva až tři vrhy, což je v průměru deset až patnáct koťat. Toulavé kočky jsou silnými predátory ptáků i ryb.

Podle odborníků by si každý před pořízením zvířete měl předem uvědomit, jestli je schopen se o ně postarat. „Dokud si tuto základní věc každý, kdo plánuje pořízení zvířete, nepromyslí a neuvědomí, budeme mít stále přeplněné útulky. Každé vyhozené domácí zvíře, trávící v lepším případě svůj život v útulku, kde má šanci, že si jej někdo vezme, je výsledkem selhání konkrétního člověka. Zvířata ale nejsou hračky,“ zdůraznil Loyka.

V současnosti město spolupracuje se společností Vetmedical na Selském náměstí, která se stará o nalezené a toulavé kočky odchycené strážníky městské policie. Roční náklady na jejich umístění a kastraci přesahují půl milionu korun. ■ pok

nové byty

Litovel Severní

moderní bydlení
prodej

bytylitovel.cz

Mgr. Zdeněk Vaněčka

☎ 603 177 711

PENB B

CENY MĚSTA ZA ROK 2023: ČTYŘI LAUREÁTI, DVA POČINY ROKU

Po letech se na konci května ceremoniál předávání Cen města vrátil do slavnostního sálu Klášterního Hradiska. Za uplynulý rok s letopočtem 2023 získali sošku dívky s ratolestí, zlatý odznak a pamětní list čtyři laureáti, což je méně než obvykle, zato Počinem roku byl oceněn vznik hned dvou novinek ve městě a zcela poprvé byl na jevišti přítomen (a oceněn) také pes.

Slavnostní ráz dodalo večer vystoupení muzikálové zpěvačky Hany Holišové, která zaujala publikum písněmi Edith Piaf, Marilyn Monroe a Marty Kubišové. A ceremoniálem všechny přítomné provedl moderátor Vladimír Hrabal. „Město ocení laureáty za práci, dílo či postoje,“ uvedl večer moderátor.

Primátor Miroslav Žbánek všechny v sále rozesmál aktuálním příměrem nálezu na toaletách Poslanecké sněmovny. „Poprvé tady máme psa cvičeného na vyhledávání psychotropních látek, pokud se nic nenajde, tak budeme s udílením cen pokračovat i v dalších letech,“ řekl primátor. V sále tou dobou vrtěla ocasem šestiletá fena belgického ovčáka Yuki. Čekala, až ji vyzvou na jeviště.

Primátor Žbánek ujistil, že o cenách rozhodovala odborná komise a nakonec hlasovalo také zastupitelstvo města. „Shoda je tedy stoprocentní a ocenění nezpochybnitelná,“ zdůraznil primátor.

Jednotlivé laureáty představovaly před předáním cen krátké filmové medailonky.

Milan Kolář

Prvním oceněným byl děkan Lékařské fakulty Univerzity Palackého Milan Kolář. Profesor lékařské mikrobiologie a přednosta Ústavu mikrobiologie Fakultní nemocnice Olomouc. V rodině Milana Koláře nikdo před ním nebyl lékařem a on sám napřed zvažoval studium historie, protože s rodiči, kteří služebně pobývali v Egyptě, Indii či Íránu hodně cestoval. „Jako dítě jsem měl snad všechny úrazy, zlomenou ruku, nohu, popáleniny, v nemocnici jsem pobýval často,“ svěřil se děkan Kolář publiku.

Na otázku moderátora, zda by se podruhé v životě nevěnoval raději historii, odpověděl, že by už neměnil. „Přes čtyřicet let se věnuji medicíně, mám ji v srdci,“ prohlásil Kolář.

Lubomíra Hellová

Sbormistryně opery a operety Moravského divadla Lubomíra Hellová má hudbu v genech, přestože otec byl stavební inženýr a matka knihovnice. „Maminka totiž zpívala a tatínek hrál na

housle a trubku,“ vysvětlila.

Do Moravského divadla přišla hned po studiu na olomoucké katedře hudebních věd a výchovy. Jejím konkurzním představením byla tehdy Prodaná nevěsta. A dnes ji před svým odchodem, v Roce české hudby, zkouší zase. „Mužské a ženské hlasy se zkouší zvlášť, až poté zpívá celý sbor i s dirigentem,“ popsala. Podle ní cesta k Ceně města vede tak, že člověk musí všechno dělat naplno, ale přitom s láskou a pokorou.

Jiří Švancara

Trojnásobný mistr světa v bi-kejöringu – jízdě na kole se psem – voják Jiří Švancara je profesionálním psovodem.

„Můj vztah ke psům byl od dětství dán tím, že otec byl vášnivý kynolog,“ uvedl nadrotmistr Švancara. Prvním psem v jeho vojenském výcviku byla Jacky, s níž splnil atest pro plošné i sutinové vyhledání osob. „Byli jsme i ve Studénce při vlakovém neštěstí,“ připomněl Švancara. Ze záchranářského výcviku později přešel na přípravu psů k vyhledávání omamných a psychotropních látek, výbušnin a zbraní. Což je Yuki, se kterou si pro ocenění přišel. „Cvičená je i na jeden gram látky. Kam přijdeme, nemají nás rádi,“ smál se Švancara. Poté, co převzal ocenění z rukou náměstkyně Miroslavy Ferancové, pověsil moderátor Hrabal medaili i na psí šíji. Yuki se tak stala prvním oceněným psem v dějinách města.

Pavel Hekela

Za společenský přínos byl oceněn Pavel Hekela. Divadelní herec a režisér, ale také ředitel Moravského divadla a olomouckého studia Českého rozhlasu. „Začalo to tím, že mě našla výborná divadelní pedagožka Věra Pánková.

Na naší škole hledala děti do dramatického kroužku," vzpomněl Hekela. Za svou nejvýznamnější roli označil Salieriho v Amadeovi, ale zároveň přiznal, že tuto hauptku dostal jako záskok.

Svůj hlavní přínos viděl v době povodní, kdy olomoucké rádio, jak se ve slangu říká Českému rozhlasu, přinášelo lidem jediné dostupné informace. „A také v rekonstrukci hlediště Moravského divadla a foyer pro diváky, kdy jsem navázal na vybudování technického zázemí svým předchůdcem ředitelem Kožušníkem," dodal Hekela.

Červený kostel

Jedním z počinů roku byl oceněn Červený kostel, nový prostor Vědecké knihovny, který slouží jako koncertní i přednáškový sál nebo komunitní prostor. Využití odsvěcený evangelický kostel, který dlouho sloužil jako skladiště knih, umožnilo vybudování depozitáře Vědecké knihovny v Hejčíně. Dnes kostel dává podle architekta Miroslava Pospíšila smysl až s propojením budovy knihovny novou přístavbou, která spojuje starou a moderní architekturu.

Centrum zdraví a prevence

Centrum zdraví a prevence se nachází v prostorách pavilonu F olomoucké fakultní nemocnice a skládá se z oddělení praktického lékařství, ambulance psychosomatické medicíny a ambulance preventivní medicíny. Je prvním zařízením svého druhu v Česku. Jak připomněl ředitel nemocnice Roman Havlík, naše současná medicína není zaměřena na zdraví, ale především na nemoci a jejich léčbu.

V tomto ohledu se jedná o zlom v myšlení i přístupu.

Letitá tradice

Ceny města se udělují od roku 1997 a cena za Počin roku byla poprvé předána v roce 2009. Oceněné navrhuje obyvatelé města nebo instituce. Autorem sošky dívky s ratolestí je sochař Petr Kuba a zlatého odznaku Robert Vysoudil. Skleněný pětikilový kvádr s holografickým logem města za Počin roku navrhl Robert Štencl. ■ pok

POČIN ROKU 2023

Olomoucký kraj a Vědecká knihovna v Olomouci za otevření Červeného kostela. Ten se po šedesáti letech, kdy byl pouze skladištěm knih, proměnil v moderní kulturně-vzdělávací a komunitní centrum knihovny.

Fakultní nemocnice Olomouc za otevření Centra zdraví a prevence. Centrum nabízí klientům komplexní koncept, který pomůže zdravým i nemocným vědomě pracovat se svým životním stylem a hledat možné změny a nové návyky, které by vedly ke zlepšení kvality života.

LAUREÁTI

Milan Kolář (*1964)

Profesor lékařské mikrobiologie, trojnásobný děkan Lékařské fakulty Univerzity Palackého, přednosta Ústavu mikrobiologie LF UP a Fakultní nemocnice Olomouc, člen vědeckých rad několika lékařských fakult v Česku a na Slovensku, předseda olomouckého Spolku lékařů.

Jako autor nebo spoluautor má na svém kontě přes dvě stě původních publikací, desítku monografií a více než čtyři sta přednášek doma i v zahraničí.

Lubomíra Hellová (*1959)

Sbormistryně opery a operety Moravského divadla. Absolventka katedry hudební vědy a výchovy na Univerzitě Palackého se specializací pro sólový zpěv a řízení sboru. Jako sbormistryně za dobu svého působení v divadle se sborem nastudovala kolem dvou set premiér. Nejraději se věnuje opeře, ale pracovala i na operetách a muzikálech. Od roku 2012 externě vyučuje na své domovské katedře hudební výchovy předmět intonace a sluchová analýza. V posledních třech letech rozšířila své hudebně-pedagogické působení a učí také hudební teorii a hru na klavír.

Jiří Švancara (*1971)

Psovod se zaměřením na speciální pachové práce, dvojnásobný mistr světa v bikejoringu. Vystudoval chovatelství na Střední zemědělské škole v Olomouci. Na základní vojenské službě byl v poddůstojnické škole psovodů. Od roku 2005 je vojákem z povolání a záchranářem specialistou. Nyní je u Vojenské policie Inspektorem skupiny speciálních pachových prací, která připravuje psy na vyhledávání omamných a psychotropních látek, výbušnin a zbraní. S fenkou Yuki byl čtyřikrát mistrem ČR a dvakrát mistrem světa bikejoringu.

Pavel Hekela (*1954)

Herec, režisér a pedagog, někdejší ředitel Českého rozhlasu Olomouc a Moravského divadla.

Jako herec a později také jako režisér a moderátor působil zejména v Olomouci, Šumperku a Českých Budějovicích, ale hostoval také v Praze, Brně, Uherském Hradišti nebo v maďarském Szegedu a Pécsi.

Byl signatářem Několika vět, a proto aktivně prožíval dění roku 1989, kdy se olomoučtí herci přidali ke stávce a revoluci. V divadle se tehdy pořádaly diskuzní večery, které měl na starosti právě Pavel Hekela.

Dobrovolnický den ukázal, že také úředníci umí pomáhat

Druhý Dobrovolnický den Magistrátu města Olomouce přilákal dvojnásobek zaměstnanců proti loňskému roku. Na pomoc několika městským a neziskovým organizacím jich vyrazila na konci května necelá stovka.

Dobrovolníky, kteří se jinak věnují úředním činnostem, mohla veřejnost potkat třeba při údržbě zeleně a mobiliáře v městských parcích, na hřbitovech, v zoologické zahradě nebo na Sluňákově. Postarali se také o potřeby svěřenců psího útulku, natřeli lavičky v domově pro seniory ve Chválkovicích, pomohli při údržbě v zázemí městské knihovny a vza-li na procházku klienty sociálních služeb.

„První ročník hromadného firemního dobrovolnictví zaměstnanců olomouckého magistrátu proběhl loni v říjnu s ambicí nejméně jednou ročně v této pomoci pokračovat,“ přiblížila náměstkyně primátora Kateřina Dobrozemská.

Oboustranně výhodné

Letošní dobrovolnický den byl uspořádán ve spolupráci s Domovem seniorů Pohoda Chválkovice, Hřbitovy města

Olomouce, Knihovnou města Olomouce, Ligou na ochranu zvířat, Maltézskou pomocí, Sluňákovem, Výstavištěm Flora a Zoologickou zahradou Olomouc.

„Přínosem pro zaměstnance je možnost vyzkoušet si v rámci pracovní doby činnost odlišnou od jejich běžné pracovní náplně a posílit neformální kontakty s ostatními napříč úřadem. Bonusem pro zapojené organizace je bezplatná pomoc dobrovolníků při řešení záležitostí, na které v běžném provozu už většinou nezbývá čas a síly. Myslím, že to dává smysl oboustranně,“ komentovala náměstkyně Dobrozemská.

Kladná odezva

Odvedená dobrovolnická práce úředníků bude navíc leckde vidět i dlouhodobě. „Pracovníci magistrátu osmirkovali a natřeli víc než třicet laviček v našem areálu, což nám skutečně pomohlo,“ potvrdil Lubomír Vraj z Domova seniorů Pohoda.

Obdobně to bylo i s prací v sociálních službách. „Všichni zúčastnění se aktivity zhostili s odvahou a zapálením. Natrénovali manipulaci s invalidním vozíkem a čas, který pak věnovali našim

klientům, byl čas strávený k všeobecné spokojenosti. Podle reakcí klientek byl pro ně tento den výjimečný a budou na něj dlouho vzpomínat,“ přišlo na radnici hodnocení z Maltézské pomoci, jejímž hendikepovaným klientům připravili pracovníci magistrátu program na volný čas.

Dobrovolnický den si pochvalovali ale také úředníci, kteří zažili den mimo kancelář.

Přehled všeho, co statutární město Olomouc dělá pro rozvoj dobrovolnictví na svém území, je na městském webu olomouc.eu/dobrovolnictvi. ■ mmo

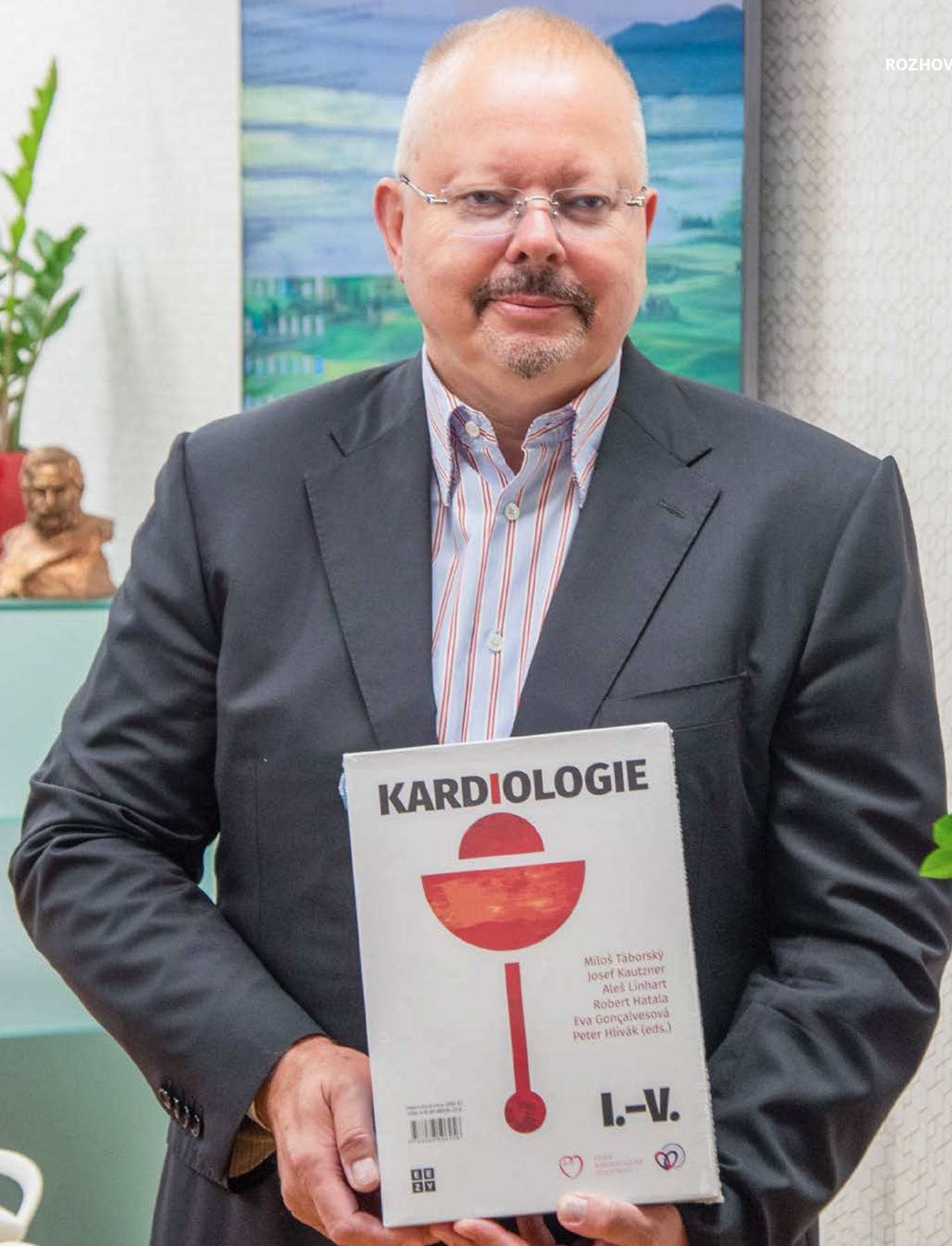

Pro nebeské jezdce

Na olomouckém ústředním hřbitově v Neředíně vznikl nový památníček všem nebeským jezdčům, tedy letcům, parašutistům, modelářům. Prostě všem, kdo měli něco společného s československým letectvím.

„Je pro všechny, kdo si chtějí na někoho vzpomenout a nemají kam položit symbolickou kytičku,“ uvedl iniciátor Přemysl Kubíček z Leteckého spolku generála Františka Peřiny.

Památníček vznikl ze soukromé iniciativy na místě někdejšího památníku letcům Hanáckého aeroklubu Olomouc. Kromě Kubíčka na něj přispěli další členové leteckého spolku jako Jiří Macura, Zdeněk Svoboda a Zdeněk Vízek. ■ dtx

KARDIOLOG

Rodák ze Sušice profesor **Miloš Táborský** (*1962) ročně katetrizuje v olomoucké fakultní nemocnici na pět set srdcí. Ale také propaguje zdravý životní styl. Možná právě proto stojí v čele Nadačního fondu Pro srdce Hané, který se snaží kardiologické pacienty rozhýbat.

Na otázku, proč si vybral kardiologii, odpoví bez odkladu, že si kardiologie vybrala jeho. „Původně jsem měl dělat revmatologii, ale mě víc baví, když se něco děje aktivně, kde můžete něco zlepšit, změnit. Tak jsem se přes interní atestaci prvního stupně začal věnovat kardiologii a postupně se dostával do nejrůznějších úrovní toho oboru, protože zpočátku jsem dlouho pracoval v poměrně izolované arytmiologii čili poruchách srdečního rytmu,“ vysvětlil Miloš Táborský.

S fondem Pro srdce Hané jste se posunul nebo rozkročil z vědecké roviny i do roviny společenské a sociální?

Beru to jako součást práce, že kromě vedení Kardiovaskulárního centra mně dělá radost dělat věci a aktivity ve prospěch pacientů. Pro mě pacient nekončí tím, že je přijatý na kliniku, je diagnostikován a má příslušnou léčbu, ale musí mít nějaké sledování a musí mít nějakou kvalitu života a ten pohyb k tomu určitě patří. Nikde v republice neexistuje nějaké systémové řešení a my chceme pacientům z Olomouce nabídnout tuto možnost, kterou bychom rádi později sdíleli i v jiných městech.

Jak to konkrétně vypadá?

Chodíme cvičit do olomouckých parků, kde bych rád vybudoval moderní funkční kardiostezku. Parky jsou pro nás edukačním místem, chodíme tam cvičit s kardiovaskulárně nemocnými pacienty a trénovat nordic walking nebo jógu.

Je to jenom pro ty, kteří jsou třeba po operaci nebo zákroku?

Je to úplně pro každého, kdo má zájem a chce se hýbat. My speciálně pacientům, kteří jsou po zákrocích, jsou po infarktu, mají srdeční selhání nebo mají poměrně závažné diagnózy, nabízíme rozumnou míru pohybu, kterou ještě mohou, či naopak mají vykonávat ve prospěch svého zdraví.

Co je rozumná míra pohybu?

To se musí individuálně stanovit na toho konkrétního pacienta. Když ten člověk prodělá infarkt, má normální funkci levé komory srdeční, je zajištěn léky, může fungovat bez nějakých větších limitů a postupně po té příhodě se může zatěžovat tak, že prakticky není rozdíl mezi ním a jeho vrstevníky, kteří infarkt neměli. Naopak nemocný, který je po infarktu a má těžkou poruchu funkce levé komory srdeční, tak ten se zatěžuje postupně, dávky chůze se zvyšují od padesáti

metrů až po jednu hodinu denně. Doporučený plán musí sedět s fyzickými i psychickými schopnostmi. Ten člověk v tom musí vždycky nalézat určitou radost a potěšení.

A vy nalézáte radost v tom takhle lidem pomáhat?

Určitě mi tohle dělá dobře. Já si myslím, že určitá míra filantropie by měla být nedílnou součástí našich aktivit, obecně řečeno. Na Hané bylo obtížné shánět sponzory na naše aktivity, dneska je to úplně jinak. Díky Okresní hospodářské komoře, která sdružuje celou řadu podnikatelských objektů a přesvědčila je, že darovat prostředky na medicínské účely je rozumné.

Jak jste se dostal na Hanou?

Vyhrál jsem konkurz na šéfa kliniky v roce 2009, kdy končil pan profesor Lukl. Tehdy po mně chtělo ministerstvo zdravotnictví i vedení nemocnice, abych provedl restrukturalizaci kardiologického centra, a to je permanentní proces. Dnes jsme po patnácti letech etablovaní a letos nás čeká zahájení stavby nové budovy pro intervenční kardiologii. Bude na takové úrovni, že pak nepoznáte rozdíl mezi Olomoucí a Curychem.

Na co se chcete zaměřit?

Kardiologie je obor, který se musí vnímat jako celek, na klinice musí fungovat ambulance preventivní kardiologie, chlopně vady, plicní hypertenze, všechno. A výsledkem toho je také, že tady v Olomouci píšeme velké knihy kardiologie, že píšeme hodně edukačních materiálů pro studenty i postgraduální vzdělávání lékařů ke kardiologické atestaci. Jednou za tři roky vydáváme velkou monografii, kde shrneme výsledky a snažíme se prostě edukovat mladé lékaře nejen v Česku.

Mluvíte v množném čísle, takže to není jenom vaše dílo?

Je to samozřejmě týmové dílo, protože to má přes dva tisíce stran. Já jsem editor spolu s dalšími významnými profesory v Česku a na Slovensku, píšou některé kapitoly, ale spíš se starám o koncepci toho díla, aby ten obsah byl adekvátní a aktuální.

Říkal jste, že si kardiologie našla vás, nebyla předtím u vás v rodině nějaká srdeční příhoda?

Vůbec ne. Moji rodiče byli lékaři, otec stomatolog a máma pracovala dlouho jako internistka a následně jako praktik.

Já teď ve svém vysokém věku budu atestovat z všeobecného praktického lékařství a chci být na stáří nejen kardiologem, ale i praktikem, ono to má nějaký smysl a chci ten obor dál rozvíjet. Jsem z jihozápadních Čech, z šumavského regionu, kam se vracím, protože tam mám dům po rodičích a tam je na rozdíl od Moravy situace špatná a kardiologie tam není dostupná. Lidé se tam ke kardiologovi tak často nedostanou.

Jak často se teď dostanete na sál?

Snažím se tam být čtyřikrát týdně. Je to prostě manuální práce, myslím, že správný šéf má být součástí toho běžného provozu, protože jakmile jste jenom úředníkem nad papíry, tak to není úplně v pořádku.

Co nejčastěji děláte?

Endomyokardiální biopsie, které tady v Olomouci nikdo nedělá, nebo implantabilní pumpy pro pacienty s plicní hypertenzí, takže něco na pomezí kardiologie a chirurgie. Kardiostimulátory a implantabilní kardiovertery – defibrilátory, to je můj denní chleba.

A pak se s těmi pacienty stýkáte...

S částí z nich, s těmi, co využívají naše aktivity v nadačním fondu.

Co je potřeba pro to, mít dobré srdce?

Myslím, že za prvé být dobrým člověkem. To je důležité, mít to v hlavě srovnané a být pozitivní. Být od dětství veden ke zdravému životnímu stylu a k tomu vážít si svého zdraví. A hlavně chodit na preventivní prohlídky. To je strašně důležité. Zdravý životní styl, dieta, pohyb, to jsou naprosté základy, a když už se potom neobjeví nějaké onemocnění typu vysokého krevního tlaku nebo zvýšeného cholesterolu, tak se musí pomoci režimových opatření a léků snížit riziko vzniku mozkové příhody nebo infarktu myokardu nebo dalšího závažného kardiovaskulárního onemocnění. ■ Pavel Konečný

SVÁTKY MĚSTA

Jako koktejl historie a kultury byly pojaty letošní čtyřdenní Svátky města. Poprvé je doprovodil DrillFest, tedy přehlídka vojenských čestných stráží, a součástí byl i Festival Filharmonie na Andrově stadionu.

Svátky tradičně zahájil průvod ke slávě a cti patronky města svaté Pavlíně, program tvořila i hudební a dramatická vystoupení, ale především ukázka historických řemesel na Horním náměstí. Tečku pak udělala ohňová show.

I letos na Svátky města vznikla na náměstí socha z písku, tentokrát doplněná květinami. Představuje alegorii svobody a demokracie připomínající tři výjimečné Olomoučanky - Květoslavu Bartoňovou, Eriku Bednářovou a Zdenu Mašínovou. ■ pok

Fotbalisté Sigmy jdou do nové sezony s novým trenérem

V polovině června zahájili fotbalisté Sigmy přípravu na příští sezonu pod vedením nového trenéra Tomáše Janotky.

Dvačtyřicetiletý kouč před startem přípravy výrazně obměnil realizační tým. Jeho asistenty jsou Ivo Gregovský a Michal Vepřek. Trenérem brankářů pak Otakar Novák, který přichází ze Zlína, kondičním koučem je Patrik Kmínek, videoanalytikem Tomáš Černý a vedoucím týmu Vojtěch Smolák.

„Bylo pro mě důležité vybrat si do realizačního týmu lidi mně charakterově blízké. Vnímám jsem, že obměnu je potřeba udělat, a s ohledem na to jsem je vybíral. Když jsme si tohle s panem Minářem dohodli, tak jsem se nad nabídkou převzít první tým dlouho

nerozmýšlel. Věřím, že ta spolupráce bude fungovat,“ řekl Tomáš Janotka.

Naznačil, jak mužstvo povede. „Půjdu do toho po hlavě a naplno. Totéž budu chtít i od hráčů. Jsem emotivní člověk a nerad prohrávám. Pokusím se to přenést i na hráče, abychom vždycky byli rozhodnutí, bojovní, nechali jsme na hřišti všechno a nikdo nám nemohl v tomto směru nic vyčíst,“ dodal Janotka.

Permanentní celosezónní lístky na zápasy Sigmy, které lze zakoupit v síti Ticketportal nebo osobně ve

Fanshopu, budou opět platit jak na zápasy v první lize, tak na utkání béčka ve druhé nejvyšší soutěži. V ceně je také prvoligová nadstavba a případné domácí zápasy v rámci MOL Cupu až do semifinále. ■ ham

Stříbro z mistrovství Evropy

První červnový víkend reprezentovaly juniorky Eva Slepíčková a Michaela Uličná z Veslařského klubu Olomouc Českou republiku na Mistrovství Evropy juniorů v polské Kruszvicích. Zasedly s kolegyněmi z jiných oddílů do čtyřky bez kormidelnice. A vedly si skvěle, když si po zásluze pověsily na krk stříbrné medaile. Nyní je čeká mistrovství republiky a příprava na mistrovství světa juniorů, které se koná v Kanadě. ■ ham

V Olomouci byl i letos k vidění parkur světové úrovně

V olomouckém jezdeckém areálu Equine Sport Center se na konci června uskutečnil jedenáctý ročník mezinárodních skokových závodů v parkurovém skákání Banka Creditas CSI2*-W zařazených do série světového poháru.

Během čtyřdenního mítinku proběhlo 21 soutěží. Všichni účastníci měli možnost zažít atmosféru mezinárodních závodů a absolvovat parkury od špičkového stavitele kurzů, kterým byl Brazilec Leandro Andreoli Balen.

Závodů se zúčastnilo přes tři sta koní z 15 zemí. Olomoučtí pořadatelé skokových závodů, které jsou součástí Světového poháru Mezinárodní jezdecké federace, se každoročně těší velkého zájmu o účast na tomto mítinku. Mnoho zájemců o účast při olomouckém CSI museli organizátoři akce odřeknout. „Bohužel

jsem nebyli schopni z kapacitních důvodů přijmout více koní, a to kvůli možnosti ustájení i sportovnímu programu, který byl nabitý,“ řekla ředitelka Equine Sport Center Olomouc Kristýna Koutná.

Olomoucký Equine Sport Center je nejmodernějším jezdeckým areálem u nás. Konkuruje prestižním evropským areálům, pyšní se unikátním povrchem, rozlehlými venkovními výběhy, stájovými a stříkacími boxy, trenážerem pro koně a luxusním zázemím. Areál sídlí na Lazecké ulici a červnové závody byly skvělou příležitostí si ho prohlédnout.

Kromě závodů nabídl v červnu i atraktivní zábavu pro děti i dospělé. Děti si užily projížďky na ponících nebo dětský koutek. Dospělí zase stylovou restauraci s výhledem na koně, možnost ubytování v moderním penzionu nebo obchod s jezdeckými potřebami. ■ ham

OLOMOUCKÝ PŮLMARATON VYHRÁLI MAĎARKA A ITAL

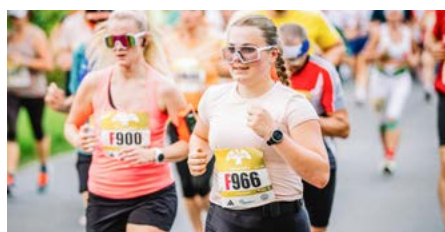
Čtrnáctému ročníku olomouckého půlmaratonu mezi muži kraloval Ital Daniele D'Onofrio, nejrychlejší ženou se stala Maďarka Nóra Szabó.

D'Onofrio se tratí dlouhou přesně 21,0975 kilometru prohnal v čase 1:04:56, Nóra Szabó ji běžela o osm minut déle. Nejrychlejším Čechem byl celkově desátý Jiří Homoláč a česká

olympionička Tereza Hrochová byla v cíli druhá.

Nejen samotný půlmaraton přilákal do ulic milovníky sportu a jejich rodinné příslušníky či přátele. Centrum města patřilo také běhu na 5 kilometrů, dm rodinné míli či dětskému dm Bambini run.

„Město podporuje sport na všech úrovních a běh patří v tomto ohledu k těm nejkrásnějším aktivitám, protože jediné, co

k němu potřebujete, jste vy sami. Stačí se nadechnout a rozběhnout,” řekl olomoucký primátor Mirek Žbánek, který se tradičně s blízkými zapojil do rodinného běhu.

Hlavní závod měl kapacitu šest tisíc běžců a nechyběly ani tisícovky lidí kolem trati a v ulicích města, kteří podporovali, fandili, fotili a natáčeli své favority. ■ ham

VÝSLEDKY

Muži

Daniele d'Onofrio	1:04:56
Sebastian Hendel	1:05:05
Valentin Witz	1:05:16

Ženy

Nóra Szabó	1:12:44
Tereza Hrochová	1:12:58
Maryna Nemchenko	1:13:19

Czech Tour 2024: Elitní týmy, přímé přenosy a start v Olomouci

Bude to nejkvalitnější etapový závod v české historii. Hned osm týmů z nejvyšší kategorie WorldTour se totiž zúčastní cyklistického etapového závodu Czech Tour, který se jede v termínu 25.–28. července.

Nejprestižnější tuzemský závod letos zavítá do nových měst a premiérově bude možné každou ze čtyř etap sledovat i v přímém televizním přenosu. Představit by se měl také český mistr Mathias Vacek.

Prestižní osmička

„Czech Tour každým rokem roste a stává se výkladní skříní nejen české a světové

cyklistiky. O zápolení na náročných tratích v atraktivních kulisách, které naše krajina nabízí, jeví zájem stále více týmů z nejprestižnější kategorie WorldTour – loni přijely tři, letos už máme potvrzenou celou osmičku,” řekl ředitel závodu Leopold König.

Vedle elity se na start chystají i týmy z nižších kategorií, které ovšem tradičně nechybějí ani v pelotonu podniků Grand Tour.

Tvrdá stoupaní i finiš na kostkách

Slavnostní start obstará prezentace všech účastníků v předvečer první etapy 24. července v Olomouci. O den později se pak už po velkolepém defilé rozjedou boje o vteřiny naostro. První závodní den odstartuje 25. července v Prostějově a po víc jak 150 kilometrech a bezmála 1500 nastoupaných metrech přivítá peloton cílová brána v Ostravě.

Druhá etapa bude zkouškou formy i týmové sebranosti všech zúčastněných: peloton poprvé vyrazí ze Zlína a až po 170 km protne pásku na beskydských Pustevnách, budou mít závodníci v nohách téměř 3,5 tisíce výškových metrů.

Ve třetím dějství jezdci vyrazí na 135 kilometrů dlouhou pouť z Moravské Třebové vstříc proslulému brutálnímu stoupaní k nádrži přečerpávací elektrárny Dlouhé stráně.

Velké finále pak slibuje čtvrtá etapa ze Šumperka do Šternberka, kde závodníky prověří klasické kostky.

Bohatý program na místě

Závodníky čeká ve čtyřech dnech téměř 600 kilometrů a kumulované převýšení devět tisíc metrů. „Jsme nesmírně hrdí na to, že se trasa Czech Tour poprvé představí na zcela nových místech. Bezpečné prostředí pro závodníky i fanoušky můžeme zajistit jen díky spolupráci s městy a regiony,” dodal König.

Pro fanoušky organizátoři chystají doprovodný program ve startovních i cílových městech. Před začátkem každé etapy proběhne slavnostní představení týmů, v cíli se pak fanoušci vedle aktivit pro celou rodinu mohou těšit každý den na hudební produkci.

Živé vysílání z posledních 90 minut každé etapy je dalším významným milníkem v historii závodu. Přenosy bude vysílat kanál ČT2. ■ dtx

PROGRAMY PRO DĚTI

- **každá středa 19:30–11:00** pobočka Jungmannova – **Putování s pohádkou** – pásmo složené z pohádek, soutěží, hádanek a písniček pro děti do 9 let s doprovodem
- **10. 7. | 9:30–11:00** pobočka Neředín – **Knihohrátky** – zajímavé příběhy, zábavné úkoly a tradiční tvoření (3 – 8 let)
- **10. 7. | 10:00** pobočka Holice – **Jak opička ztratila banány** – pohádka s tvořením (5 – 8 let)
- **11. 7. | 12:00–16:00** nám. Republiky – **Měsíc na poklady** – tvořivá dílnička inspirovaná Vikingy
- **31. 7. | 15:00–17:30** pobočka Slavonín – **Náramky přátelství** – výroba náramků z bavlnek a korálků u příležitosti Dne přátelství

10. 7. | 9:30 nám. Republiky – **Po stopách Olomouce** – procházka s výkladem po historickém centru Olomouce. Sraz před budovou knihovny.

23. 7. | 16:00–18:00 nám. Republiky – **Mandaly** – kreativní dílna pro dospělé, při které se odreagujete. Rezervace 585 545 123 nebo dospel@kmo.cz.

29. 7. | 10:00 nám. Republiky – **3D workshop** – jedinečná možnost pro dospělé, jak si o dovolené skutečně vyzkoušet práci s 3D tiskárnami – modelování předmětu, rady a tipy pro stahování hotových modelů i finální tisk. Délka trvání 4 hodiny.

VÝSTAVY

- Budovu **na náměstí Republiky** ožívují hudební ikony olomouckého fotografa Petra Zatloukala.
- **Pobočka Brněnská** nabízí ve spolupráci se SONS Olomouc výstavu děl zrakově postižených autorů. Vernisáž proběhne 2. 7. v 17:00.
- **Pobočka Jungmannova** představuje ilustrace z knihy Kláry Smolíkové Dalíla a kouzelný výtah.
- **Pobočku Holice** rozzáří snímky členů fotografické sekce Vlastivědné společnosti muzejní, tentokrát na téma Olomouc.

SOUTĚŽE

- Náměstí Republiky – **Star Wars** – galaktické putování pro dospělé či starší děti, zábavné úkoly, hádanky, ... soutěžíte buď na straně Jediů, nebo Sithů.
- Pobočka Tabulový Vrch – **Veršované léto** – děti píší verše na téma léto, prázdniny a cestování.
- Náměstí Republiky, oddělení pro dospělé čtenáře – **Soutěž o knihu Masašiho Kišimota** – soutěžní arch přímo v oddělení nebo na www.kmo.cz.
- Pobočka Brněnská – **Detektivní dobrodružství** – vědomostní kvíz ve třech obtížnostech pro všechny generace.
- Náměstí Republiky, oddělení pro děti a mládež – **Cesta do Valhally** – vikingské putování pro čtenáře od 6 let. Soutěžní úkoly budou postupně zveřejňovány v knihovně nebo na www.kmo.cz. Pro předškoláky je v prostorách oddělení připravena jednodušší verze **Malý Viking**.
- **LITERÁRNÍ SOUTĚŽ PRVOTINY** – do 31. 8. 2024 čekáme v knihovně nebo na prvotiny@kmo.cz na dosud nezveřejněné práce na libovolné téma od autorů všech věkových kategorií – v oblasti poezie nejvýše 5 básní, případně výběr ze sbírky, v próze maximálně 20 stran A4 textu, případně výběr z delšího textu. Uveďte jméno, rok narození a kontakt.

» www.kmo.cz

VÝSTAVY

Rok v přírodě 4. 6. – 30. 8. 2024 / Galerie Biblio, Bezručova 2 / Výstava Rok v přírodě představí kompletní soubor 12 školních obrazů s názvem Měsíce v přírodě ze sbírky Muzea Komenského v Přerově, které vydalo pražské nakladatelství O. R. Semerád v roce 1940.

Chvilky s Miroslavem Horníčkem 24. 6. – 15. 8. 2024 / Červený kostel, Bezručova 3 / Výstava shrnuje historii vzniku knížky Chvilky s Itálií, která obsahuje italské fotografie Pavla Koppa doprovázené jedinečnými texty Miroslava Horníčka.

AKCE PRO VEŘEJNOST

Navýšení výpůjček pro čtenáře VKOL. Pořďte si zásobu knih na léto. Po celé prázdniny mohou registrovaní čtenáři VKOL zapůjčit o pět titulů více než obvykle – tedy 25.

Komentované prohlídky Červeného kostela. Do října nabízí VKOL komentované prohlídky Červeného kostela. Aktuální doba prohlídek je k dispozici na www.vkol.cz/cervenykostel. V době konání akcí se prohlídky nekonají. Vstup je zdarma.

Mimo toto období si lze pro skupiny o min. počtu 10 účastníků objednat prohlídku na e-mailu prohlidky@vkol.cz. Vstupné je 50 Kč / 30 Kč zvýhodněně. Více informací na www.vkol.cz.

LÉTO PLNÉ HER

červenec–srpen / foyer VKOL. Máte rádi společenské hry? Po celé prázdniny můžete zavítat do foyer VKOL, kde budou na recepci k zapůjčení hry pro různé věkové kategorie. Hry si je možné zahrát ve foyer či na zahrádce a zpestřit si tak pobyt v kavárně.

GOUDY

koncert 24. 7. 2024 / 18.00 / Červený kostel. Koncert pouličního muzikanta, kterého jste mohli potkat při hraní v Olomouci, ale třeba i v anglickém Brightonu. Goudy tvoří instrumentální hudbu se zasněnými i rozvernými pasážemi, které vrství na sebe. Do jeho hudby se nesmazatelně otiskuje denní snění, dojmy z náhodných setkání a hovorů s přáteli i atmosféra sudetského maloměsta. Meditativní prožitek zaručen. Vstup zdarma.

Body & Soul Yoga v kostele 26. 7. 2024 / 18.00 / Červený kostel. Přijďte prožít jedinečnou lekci jógy, která propojí tělo, mysl i ducha v krásném prostoru Červeného kostela. Lekci zahájí úvodní meditace následovaná jemným jógovým plynutím s prvky mindfulness. Druhá polovina se ponese ve znamení vinyasové sestavy na vlnách dechu. Je nutné přinést vlastní cvičební podložku. Více informací na www.vkol.cz. Vstupné 250 Kč. Lektorky: Tina Žabková & Karolína Kohutová

MACRÁMEK

workshop 7. 8. 2024 / 16.00–19.00 / foyer VKOL. Workshop zaměřený na oblíbenou rukodělnou techniku macramé. Pod vedením nadšené výtvarnice Lucie Ryšavé si vyzkoušíte tvorbu drhaných dekorací a doplňků. Během kurzu si zkusíte vázat různé typy uzlů a vyrobíte si klíčenku, záložku či závěs na květináč. Workshop je určený pro začátečníky. Maximální kapacita je 8 osob, doporučujeme rezervaci předem na www.vkol.cz. Vstup zdarma.

Letní hudební zastavení 14. 8. 2024 / 17.00 / Červený kostel. Zaposlouchejte se do tónů violoncella. Srpnový podvečer vám zpřijemní hudba v podání Evy Týřové a Kristýny Dvořákové. Vstup zdarma.

Den nezávislosti Ukrajiny 25. 8. 2024 / 16.00–19.30 / Červený kostel. VKOL se letos opět připojí k připomínce Dne nezávislosti Ukrajiny, dne, kdy se roku 1991 stala Ukrajina suverénním evropským státem. V neděli 25. 8. 2024 se Červeným kostelem rozezní ukrajinská hudba souborů Kamerton, folklórního souboru Kupava a Moravský mandolínový orchestr. Ve foyer si zájemci budou moci vlastnoručně vyrobit tradiční ukrajinskou látkovou panenko – Motanku.

CHCETE TO SPOJIT?

PROGR M TELE RAPH LÉTO

st 3 7 pop-up výstava 18:00 PATRIK ADAMEC: STILL STUCK	po 22 7 film 140/120 Kč 20:00 KINO OLDIES: PAN WONKA A JEHO ČOKOLÁDOVNA
výstava potrvá do 7 7 2024	út 23 7 debata 80/50 Kč 19:00 TTALK: RADIM KUČERA
st 3 7 open studio 19:00 PATRIK ADAMEC	pá 26 7 party 250 Kč 17:00-22:00 ROOFTOP FUN #6: NELY
čt 4 7 party 300 Kč 19:00 ROOFTOP FUN #2: NIC ROBERTSON (UK) & OSKARSAX	pá 2 8 film 140/120 Kč 21:00 LETNÍ KINO: MOULIN ROUGE!
pá 5 7 film 140/120 Kč 21:00 LETNÍ KINO: OSVÍCENÍ	po 5 8 film 140/120 Kč 20:00 KINO OLDIES: 2001: VESMÍRNÁ ODYSSEA
po 8 7 film 140/120 Kč 20:00 KINO OLDIES: ZPÍVÁNÍ V DEŠTI	pá 9 8 party 250 Kč 17:00-22:00 ROOFTOP FUN #7: COCONUT DJS
st 10 7 dílna X+ 16:00 DÍLNÍČKA K VÝSTAVĚ GOOD BOY	po 19 8 film 140/120 Kč 20:00 KINO OLDIES: BONNIE A CLYDE
čt 11 7 cvičení 650 Kč 19:00 JÓGA NA STŘEŠE & TAPAS	út 20 8 debata 80/50 Kč 19:00 TTALK: MATTHEW HOCKADAY
pá 12 7 party 250 Kč 17:00-22:00 ROOFTOP FUN #5: SIGI & LOUDSPEAKER	do 25 7 výstava ANDREJ DÚBRAVSKÝ: GOOD BOY
st 17 7 přednáška 100/50 Kč 18:00 SBĚRATELSTVÍ SOUČASNÉHO UMĚNÍ: VLADIMÍR BESKID	st 21 8 pop-up výstava 18:00 MARGARITA IVY
pá 19 7 film 140/120 Kč 21:00 LETNÍ KINO: GRANDHOTEL BUDAPEŠT	výstava potrvá do 25 8 2024

U filmů označených FK mají členové Filmového klubu Telegraph po předložení členské karty nárok na slevu 20 Kč. Více informací na recepci Telegraphu. Telegraph je dobře dostupná komunitní centrála pár kroků od olomouckého hlavního nádraží. Jsme na dosah, tak se s námi klidně spojte. Sledujte nás na FB a IG!

TELEGRAPH ●● JUNGMANNOVA 3, OLOMOUC
49°35'26.6"N 17°16'34.6"E
#TLGRPH WWW.TELEGRAPH.CZ

@telegraph .CZ

KALENDÁŘ KULTURNÍCH AKCÍ OLOMOUC | ČERVENEC 2024

5. července | pátek

Hody u vody
kulturní a zábavné
odpoledne v Řepčíně
12:00 | park Řepák

Event Jazz

koncert v rámci Večerní
pohody u Trojice
20:30 | Horní náměstí

7. července | neděle Stanley's Dixie Street Band

promenádní koncert
17:00 | Smetanovy sady
– altánek

20. července | sobota

Run Tour
běžecké závody
15:00 | Smetanovy sady

Rotten fest

jednodenní venkovní festival
plný death/grind/gore/brutal
extrému
12:00 | areál před S-klubem

10. července | středa ABBA Symphonic pod širým nebem

večer plný největších hitů
legendární skupiny ABBA
spolu se symfonickým
orchestrem
19:00 | Letní kino Olomouc

Monster meeting

vystoupení předních
rockových interpretů
15:00 | Korunní pevnůstka

12. července | pátek

25. výročí Rádia Blaník
koncert Petra Koláře,
Terezy Maškové,
Janka Ledeckého a dalších
17:00 | Horní náměstí

21. července | neděle

**Královská opera:
Andrea Chénier**
sezóna Royal Opera House
2023/24
17:00 | kino Metropol

Lenka v Davu

koncert pod širým nebem
19:00 | Letní kino Olomouc

Pisničkářka Markéta

Sýkorová & hosté
promenádní koncert
17:00 | Smetanovy sady
– altánek

14. července | neděle

Vaše kapela
promenádní koncert
17:00 | Smetanovy sady
– altánek

23. července | úterý

Trináct u stolu
divadelní představení
19:00 | kino Metropol

16. července | úterý

Květy hrají Psí Vojáky
koncert kapely
20:00 | Kateřinská 10

25. července | čtvrtek

Cherie Currie
koncert americké zpěvačky
v doprovodu hardrockové
skupiny Shameless
20:00 | Bounty Rock Cafe

17. července | středa

Rodičák na cucky
workshop divadelních,
dramatických a pohybových
technik pro rodiče s dětmi
16:00 | Divadlo na cucky

26. července | pátek

Galavečer Flamenca
Festival Colores Olomouc
20:30 | Horní náměstí

19. července | pátek

Blues Power
koncert v rámci Večerní
pohody u Trojice
19:00 | Horní náměstí

28. července | neděle

Moravská veselka
promenádní koncert
17:00 | Smetanovy sady
– altánek

INFORMAČNÍ CENTRUM OLOMOUC

Horní náměstí – podloubí radnice

+420 585 513 385 | +420 585 513 392

infocentrum@olomouc.eu | Olomouc Tourism

#myolomouc | Otevřeno denně | eshop.olomouc.eu

tourism.olomouc.eu

Nová výstava odhaluje tváře olomouckých Přemyslovců

Šest let zkoumali odborníci ostatky nalezené v olomouckém kostele sv. Štěpána při Klášterním Hradisku. Postupně potvrdili původní hypotézu, že se jedná o první olomoucké Přemyslovce.

Nová výstava v Arcidiecézním muzeu nazvaná Pochování byli uprostřed chrámu ukazuje výsledky bádání včetně vizualizace obličejů některých členů vládnoucího rodu. Konkrétně se jedná o Otu I. (1045–1087) s manželkou Eufemií, zřejmě Otu III. (1122–1160) s manželkou Durancí a jejich děti a snad i biskupa Jana. Samotné ostatky Přemyslovců návštěvníci na výstavě neuvidí, budou v souladu s jejich přáním opět uloženy v prostorách Klášterního Hradiska.

„Metodou vícesnímkové fotogrammetrie se nám podařilo vytvořit detailní digitální modely lebek kněžny Eufemie, kněžny Durancie a jednoho ze synů Oty III. Ve spolupráci s brazilským specialistou Cicerem Moraesem, který mimo mnoha jiných slavných tváří dal v poslední době podobu svatému Vojtěchovi, jsme doplnili svalstvo a měkké tkáně. Návštěvníci tedy uvidí reálnou podobu těchto osobností,“ vysvětlil geoinformatik Jiří Šindelář.

DNA, antropologie i písemné prameny

Identifikace osob se opírá o výsledky analýz. Radiouhlíková data rozdělila ostatky do dvou skupin: první spadá do období od konce 10. a do starší části 11. století, druhá od druhé čtvrtiny 11. do poloviny 12. století. Do první skupiny patří ostatky muže a ženy.

„Jedinec, kterého jsme označili číslem 3, se dožil třiceti až čtyřiceti let, což odpovídá podle známých dat Otovi I. Také víme, že jej Eufemie přežila o více než dvacet let. Dožitý věk jedince označeného číslem 6 je více než šedesát let, což opět odpovídá písemným pramenům,“ objasnil archeolog Jan Frolík.

Analýza DNA dále prozradila, že další dva jedinci byli sourozenci, z toho jedny ostatky patřily dítěti ženského pohlaví. V rodokmenu olomouckých Přemyslovců tomu odpovídá Marie a jeden z dvojice bratrů Břetislav nebo Vladimír.

„U Marie životopisná data neznáme. Naopak velmi dobře odpovídají našemu nálezu poznatky o jejím bratřovi. Sourozenci Břetislav a Vladimír se dožili podle písemných pramenů přibližně padesáti let,“ uvedl Frolík.

Třetí ženou nalezenou ve schráně byla kněžna Durancie, manželka Oty III. Dětleba. Věk dožití opět odpovídal.

Zbývající dva jedinci byli muži a výzkumníci měli tři možné kandidáty: druhý ze sourozenecké dvojice Břetislav/Vladimír, jejich otec Ota III. nebo olomoucký biskup Jan III.

Sourozenecká dvojice Břetislav a Vladimír se podle sporých údajů dožila téměř stejného věku asi pětadesáti let. Antropologicky by mohl spíše odpovídat jedinec označený číslem 5, jehož věk byl stanoven v obecné kategorii dospělého. Jedinec číslo 4 (dožití 35–50 let) by pak dobře odpovídal Otovi III. Dětlebovi, který zemřel v 38 letech. „Nelze však vyloučit ani ztotožnění s chybějícím sourozencem Břetislavem či Vladimírem,“ podotkl Frolík.

Obdobně je tomu u biskupa Jana III., u něhož kromě úmrtí (1157) neznáme žádná životopisná data. Biskupem byl od roku 1150, což předpokládá dospělý věk, takže odpovídá oběma možnostem.

Vzácné schránky

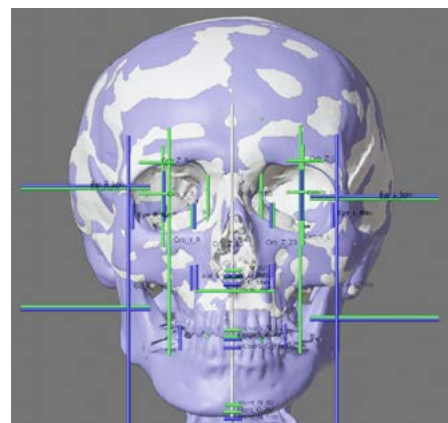
Odborným umělecko-historickým průzkumem prošly i dvě pohřební schránky z roku 1718, kdy prošlo přemyslovské mauzoleum poslední rekonstrukcí. Leoš Mlčákovi se podařilo určit i autory schrán. Vnější cínovou vytvořil olomoucký cínař Jan Karel Behr (asi 1665–1725), který je například autorem i cínové rakve biskupa Karla z Lichtensteinu-Castelcornu v olomoucké katedrále. Autorem malířské výzdoby vnitřní schránky je pak brněnský malíř Jan Jiří Etgens (1693–1757).

„Obě schránky byly v relativně velmi dobrém stavu. Vykazovaly známky násilného vniknutí – u obou byly vylomeny zámky a barevná vrstva vnitřní malované schránky byla poškozena vlivem kolísající vlhkosti. Proto prošla komplexním restaurováním, při němž byly na vnější

schráně doplněny ulomené detaily, barevná vrstva na malované schráně byla upevněna a stabilizována. Nejvíce poškozená místa byla doplněna pomocí retuší,“ prozradila kurátorka Simona Jemelková.

Během léta je v plánu další odborný průzkum, který by měl navázat na zkoumání pohřbů olomouckých Přemyslovců, tentokrát v olomoucké katedrále.

Ostatky olomouckých Přemyslovců našli v roce 2017 historik umění Leoš Mlčák společně s tehdejšími farářem Přemyslem Hanákem. Mlčák faráře upozornil na téměř zapomenutý příběh zakladatelů Klášterního Hradiska – úředních olomouckých knížat konce 11. a 12. století, jejichž ostatky měly být druhotně uloženy v sakristii kostela sv. Štěpána. Oba muži se společně rozhodli ověřit informaci z archivních záznamů a po otevření zadržky opravdu objevili skrytou místnost s pohřebními schránkami. ■ dtx

FILHARMONIE HRÁLA V MAĎARSKU A CHORVATSKU PRO 2500 POSLUCHAČŮ

Moravská filharmonie Olomouc sklídila obrovský úspěch na zahraničním turné v Budapešti, Pécsi, Varaždinu a Dubrovniku.

V rámci oslav Roku české hudby připomněla olomoucká filharmonie v Maďarsku a Chorvatsku 200. výročí narození Bedřicha Smetany a také českých velikánů Antonína Dvořáka a Josefa Suka pod

vedením dirigenta Zsolta Hamara. Česká hudba byla přijata s obrovským nadšením, vedle Smetany a Dvořáka publikum překvapil především Josef Suk v podání renomovaného houslisty Ivana Ženatého.

„Okamžitou reciprocitou zahraničního turné je kromě velkolepého přijetí české hudby také potvrzená účast Dubrovnického symfonického orchestru

na letošním Podzimním festivalu duchovní hudby v Olomouci. Příští rok se pak v Olomouci představí maďarská Pannon Philharmonic Orchestra,“ uvedl ředitel olomoucké filharmonie Jonáš Harman.

V budapeštské Hudební akademii Ference Liszta proběhl koncert společně s přímým přenosem do maďarské rozhlasové stanice Bartók a zaznamenala jej také televize M5. Publikum výrazně ocenilo hudbu Josefa Suka dlouhým potleskem.

V turné pokračovala Moravská filharmonie koncertem v maďarské Pécsi, poté zavítala do Chorvatska. Tam odehrála koncerty v reprezentativním varaždinském Chorvatském národním divadle. Koncertu se zúčastnilo 14 velvyslanců, což potvrdilo významný kulturní a diplomatický rozměr vystoupení Moravské filharmonie. Závěrečný koncert se konal posledního května v Dubrovniku v kostele sv. Ignáce. ■ dtx

14 běžců

Olomouckého půlmaratonu se účastnili i běžci z partnerských měst. Letos jich bylo čtrnáct a přijeli reprezentovat Luzern, Antony, Berlín, Venendaal, Krakow, Pécs, Makarskou a Bratislavu.

Mateu Rémy z francouzského Antony se navíc umístil na předních příčkách celkových výsledků. Všichni hodnotili půlmaraton jako výborně připravený, ocenili organizaci, nádhernou atmosféru a krásu města. ■ mmo

Láska na první poslech. Olomoucký sbor zazářil v Německu

Příznačný název *Ein Traum (Sen)* měla vzájemná výměna, kterou odstartovala spolupráce mezi olomouckým pěveckým sborem Andromeda a Oberstufenchor GSG z německého Zeitzu. Po roce práce a příprav se totiž plnily sny. Mnohé z dětí z obou sborů zažily podobnou výměnu poprvé.

Z návštěvy Olomouce si šedesátičlenný sbor OSC GSG odvážel nejen stříbrné pásmo ze Svátků písní, ale také spoustu zážitků a nových přátelství. „S Andromedou to byla láska na první poslech. A navíc, Olomouc je nádherná a plná úžasných a přátelských lidí. Musíme se určitě brzy vrátit,“ řekl sbormistr OSC Till Malte Mossner.

Týden po Svátkách písní pak zamířil olomoucký sbor do Zeitzu, kde sbory

společně odzpívaly koncert v místním kostele a poté i v barokní koncertní síni zámku Eisenberg. „Německé publikum bylo naprosto neuvěřitelné. Takovou vstřícnost a nadšení hodně našich dětí zažilo poprvé,“ zhodnotila Hana Vyroubalová, sbormistryně Andromedy.

Nyní začínají Andromeda a OSC plánovat další projekty – společný festival či soutěž v Praze nebo zájezd do Mexika.

Česko-německá výměna se mohla uskutečnit nejen díky velkému nasazení organizačního týmu, ale zejména díky nemalé finanční podpoře z Česko-německého fondu budoucnosti, Deutsche Chorjugend a spolkové země Sasko-Ahaltsko. Na celoroční chod Andromedy přispívá i město Olomouc a Olomoucký kraj. ■ jau

Jen osm procent nalezených injekčních stříkaček je z parků

Použité jehly a injekční stříkačky představují velké zdravotní riziko. Strážníci městské policie proto věnují pozornost dětským hřištím a pískovištím, ale kontrolují se také málo frekventovaná nepřehledná místa, parky a odpočinkové zóny.

Kromě snížení rizika nakažlivých onemocnění přináší cílená opatření městské policie také cenné informace o výskytu narkomanů. Použité stříkačky nejčastěji ohrožují děti nebo domácí mazlíčky.

„Za poslední tři roky evidujeme nárůst odebraného infekčního materiálu,“ potvrdil ředitel Městské policie Olomouc Pavel Skalický. Jestliže v roce bylo nahlášeno a následně likvidaci odevzdáno 335 injekčních stříkaček a jehel, loni to bylo již 565 kusů. A trend pokračuje i letos,

kdy bylo zajištěno za půl roku 370 nalezených stříkaček.

„Chtěl bych vyvrátit dogma, že městské parky jsou plné stříkaček. Pravidelnou kontrolní činností se nám podařilo eliminovat výskyt osob, které v těchto místech stříkačky nechávaly, a samotné nálezy v parcích tvoří zhruba osm procent veškerých případů,“ uvedl ředitel Skalický. Nejčastější místa nálezu jsou v okolí hlavního vlakového nádraží a v blízkosti supermarketů v sídlištní zástavbě. Rekordní nález evidují strážníci v jednom z panelových domů v Heyrovského ulici, kde bylo ve výtahové šachtě 189 injekčních stříkaček.

Všechny nálezy jsou od roku 2015 rovněž evidovány v interaktivní mapě, která je na webových stránkách Městské policie Olomouc, v sekci Pro veřejnost. ■ dtx

CO DĚLAT PŘI NÁLEZU INFEKČNÍHO MATERIÁLU

- S injekční stříkačkou nemanipulujte!
- Nález ohlaste na linku 156 - Městské policii Olomouc.
- Vykejte na místě do příjezdu strážníků.

Drsný výcvik

Záchrana sebevraha z jeřábu, vyhledávání ve strmých stržích nebo vyproštění zraněného člověka z lomu. To vše museli absolvovat profesionální hasiči-lezci při speciálním cvičení. Mnoho námětů bylo inspirováno právě skutečnými událostmi v regionu.

Lezecký maraton je výjimečný svou časovou, technickou i fyzickou náročností. Hasiči musejí stihnout co nejvíce lezeckých technik a záchranných postupů i s využitím první pomoci. ■ dtx

Policejní fyzické testy na zkoušku s hokejisty HC Olomouc

Náborový projekt Fyzické testy na zkoušku pro veřejnost je určen zájemcům o práci u policie, kteří mají obavy z fyzických testů. Dostávají tak možnost vyzkoušet si svou fyziku nezávazně, nanečisto, bez stresu a nervozity.

Testy nanečisto mají i bonus – kdo je splní, dostane osvědčení s roční platností. Když se pak dotyční rozhodnou pro práci u policie, budou díky němu mít už jednu třetinu přijímacího řízení splněnou a nebudou muset obávané fyzické testy absolvovat znovu.

Komu se testy nepovedou, může bez obav přijít na kterékoli další kolo fyzických nanečisto a zkusit si testy opakovaně. V květnu se zúčastnilo 21 cvičících, z nichž 17 splnilo.

O prázdninách proběhnou 10. července speciální fyzické testy pro veřejnost spolu s hokejisty HC Olomouc.

Každý si může s hokejisty A týmu nezávazně vyzkoušet stejné fyzické testy, jaké musí absolvovat při přijímacím řízení všichni noví policisté a policistky.

„Je to příležitost si na herní ploše společně s hokejisty zasportovat, vyfotit se s nimi a získat jejich podpisy. Kdo dorazí v dresu nebo jiném fanouškovském oblečení HC Olomouc, navíc získá od hokejového klubu vstupenku na přípravné utkání zdarma,“ uvedla za policii Martina Schrammová.

Na místě bude také policejní motorka BMW R 1250 RT a výstroj a výzbroj

policejních prvosledových hlídek. Přihlásit se na testy s hokejisty lze na e-mailu nabor.olomouc@pcr.cz s předem Olomoučtí kohouti. ■ dtx

FYZIČKA NA ZKOUŠKU

Testy probíhají vždy jednou měsíčně v pátek se začátkem v 9:45 v budově Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje na třídě Kosmonautů 10. Přihlášení je nutné na adrese nabor.olomouc@pcr.cz, případně na telefonu 702 205 986. Zájemce musí mít s sebou občanský průkaz, sportovní oblečení do tělocvičny a sportovní oblečení a obutí na běžecký ovál. Termíny konání jsou 23. srpna, 27. září, 25. října, 22. listopadu a 13. prosince.

Kdy se bude opravovat Polívková ulice a její okolí a jak je to s pokračováním cyklostezky směrem ke Globusu?

Neutuchající zájem čtenářů dává tušit, že Otevřená radnice je rubrikou na svém místě. Ptáte se a zvolení zástupci samosprávy odpovídají. Rubrika je místem, kde se celoročně dočkáte odpovědí na své otázky.

Kdy mohu počítat s opravou ulic Polívková, Škroupova, Mozartova a Petelinova? Bydlím tam 15 roků a za tu dobu si nepamatuji, že by došlo k opravě těchto komunikací. Přitom frekvence vozidel v této lokalitě je mimořádná. Ke zhoršení kvality ulic, hlavně Polívkovy, došlo při rekonstrukci před několika roky. To ulicí projížděly denně desítky nákladních automobilů a nemalou měrou se podílely na její devastaci.

Petr Sklenář

Zhoršený stavebně-technický stav vozovek i chodníků v těchto ulicích evidujeme a průběžně je opravujeme v rozsahu záchovné údržby. Tak tomu bude i v letošním roce.

V Polívkově ulici provedl odbor dopravy v minulosti sondy k ově-

ření stávající skladby konstrukčních vrstev vozovky. Z průzkumu vyplynula jednoznačná potřeba zesílení konstrukce vozovky včetně sanace její pláně, což je proveditelné pouze v rámci celkové rekonstrukce.

Odbor investic má letos v plánu zahájit zpracování projektové dokumentace na rekonstrukci komunikace a kanalizace v této ulici. Projekt by měl být hotový v příštím roce. Na rok 2026 plánuje společnost GasNet v Polívkově rekonstrukci plynovodního řadu, proto zařadíme opravu vozovky do plánu investic taktéž na rok 2026.

V Mozartově, Škroupově a Petelinově rovněž chystáme průzkum pomocí sond. Z výstupů potom vyplyne další postup.

Mírek Žbánek
primátor

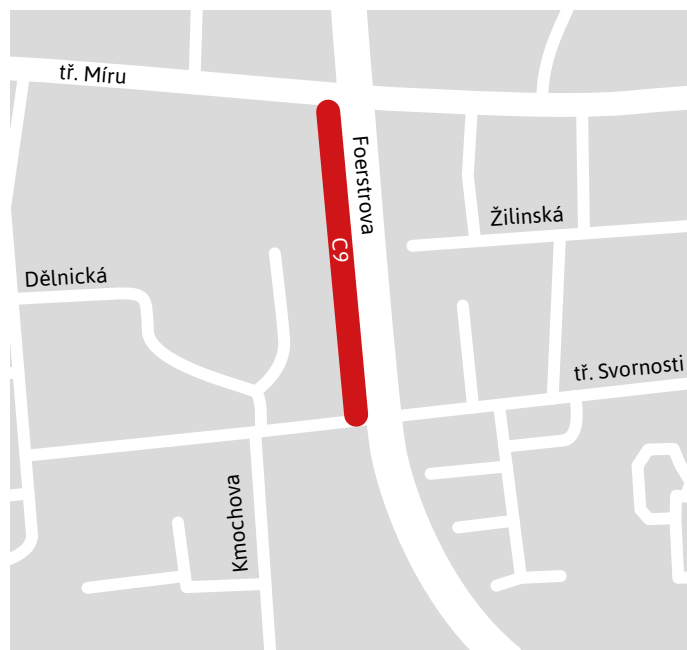
Chtěl jsem se zeptat, zda se počítá s pokračováním cyklostezky z křižovatky třídy Svornosti a ulice Foerstrova směrem ke Globusu. Nebo alespoň vyznačení symbolů chodce a cyklista na širokém chodníku?

Leoš Hudínek

Tato cyklostezka je již hotová v úseku od křižovatky s třídou Svornosti – stezka pro chodce a cyklisty společná označená dopravní značkou C9. Chybí vybudovat jen kousek stezky pro chodce a cyklisty dělené C10 kolem křižovatky s třídou Míru. Dále už pokračuje místní komunikace a až u Globusu zase chybí kousek stezky pro chodce a cyklisty dělené C10, aby byla napojena místní komunikace. S oběma zatím nevybudovanými úseky se počítá, ale nebyl ještě určen termín realizace. Obdobných malých, ale pro ucelenou síť cyklostezek potřebných investic je potřeba dlouhá řada. Nyní vznikají například u starého autobusového nádraží a další se připravují.

Tomáš Pejpek
náměstek primátora

**ZAJÍMÁTE SE O SVÉ OKOLÍ, O SVÉ MĚSTO A CHCETE SE NA TO ZEPTAT?
TRÁPÍ VÁS NĚCO? VRTÁ VÁM NĚCO HLAVOU...?**

Zeptejte se e-mailem na adrese: otevrena.radnice@olomouc.eu

STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUČ NABÍZÍ K PRONÁJMU:

1) prostor sloužící podnikání o celkové výměře 154 m² v 1. PP budovy č. p. 241, ul. Polská č. o. 57, která je součástí pozemku parc. č. st. 273 zastavěná plocha a nádvoří v k. ú. Olomouc-město, obec Olomouc. Jedná se o prostory bývalé vinárny. Předmětný prostor vyžaduje celkovou rekonstrukci, doporučujeme jeho prohlídku. Energetická náročnost budovy: F – velmi nevhodná.

2) prostor o celkové výměře 39,40 m² v 2. NP budovy č. p. 67, ul. Jilemnického č. o. 29, která je součástí pozemku parc. č. st. 80 zastavěná plocha a nádvoří v k. ú. Nedvězí u Olomouce, obec Olomouc. Energetická náročnost budovy: F – velmi nevhodná.

Žádost o nájem lze podat: osobně na podatelně Magistrátu města Olomouce, Hynaisova 10, 779 00 Olomouc, písemně na adresu: Magistrát města Olomouce, odbor majetkoprávní, Hynaisova 10, 779 00 Olomouc. Bližší informace k podání žádosti a průběhu jejího projednání v orgánech statutárního města Olomouce poskytne odbor majetkoprávní Magistrátu města Olomouce, odd. majetkových řízení, Kateřina Kašpárková, telefon 588 488 278, 604 290 164, e-mail: katerina.kasparkova@olomouc.eu.

V případě zájmu o bližší informace k prostorům, popř. o jejich prohlídku se lze obrátit na společnost Správa nemovitostí Olomouc, telefon 585 238 143 nebo 585 238 144.

PR2407040

DRAŽBA VOZIDEL:

Odbor dopravy a územního rozvoje řeší problematiku odstavených vozidel s prošlou technickou prohlídkou na komunikacích ve vlastnictví statutárního města Olomouce. Po splnění všech zákonných lhůt a vydání Rozhodnutí o povolení prodeje vozidla, které si provozovatel v zákonné lhůtě nezvyvedl, proběhne dne **24. července 2024 v 10:30 hodin** veřejná dražba.

Místem konání dražby je sídlo **soudního exekutora Mgr. Svatopluka Šústka, Exekutorský úřad Olomouc, Pavelčákova 14, II. patro. Předmětem dražby bude:**

1. Osobní automobil: **Opel** obchodní označení: **Vectra Caravan, RZ 2M3 0811**, VIN:W0L000031V7143697

Prohlídka předmětů dražby se uskuteční dne 24. července 2024 v době od 8:30–9:30 hod. v areálu Technických služeb města Olomouce, (Andělská ulice).

PR2407041

PROMENÁDNÍ KONCERTY 2024

každou neděli v 17:00

Smetanovy sady, altán u fontány
tradiční cyklus nedělních promenádních koncertů

7. 7. Stanley's Dixie Street Band	11. 8. Hudba hasičského záchranného sboru
14. 7. Vaše kapela	18. 8. Sambal
21. 7. Písníčkářka Markéta Sýkorová & hosté	25. 8. Moravské divadlo Olomouc
28. 7. Moravská veselka	1. 9. Brass ToOLS
4. 8. Stanley's Dixie Street Band	8. 9. Aliance

promenadnikoncerty.olomouc.eu

PR2407042

19.-23. srpna 2024

DIVADLO NA ČUCKÝ

ROZHÝBEJ MĚSTO

PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR ANIMACE, DIVADLA A HUDBY

věk: 8–12
počet míst: 15
čas konání: 9:00–17:00

Povedou:
Kristýna Doubravová a Jiří Neděla

Co všechno je zapotřebí k tomu, abyste pohnuli staletými domy historického města? Abyste je přebarvili, rozstříhali, přeskládali a udělali si z nich kulisy, ve kterých můžete tančit a hrát si, abyste je rozezněli tóny úplně nových melodií? Hlavní je chuť zkoušet nové věci: vzít do ruky hudební nástroj, postavit se na divadelní prkna nebo se oddat procesu zvanému animace.

edu@nacucky.cz

www.divadlonacucky.cz

PR2407043

Před sto lety vznikly Solné mlýny Olomouc

Sůl patří k těm několika unikátním surovinám, jejichž zpracování a prodej podléhal defacto od pravěku až po 20. století zvláštním pravidlům.

Na obchodu s touto strategickou komoditou měl vždy zájem panovník. V českých zemích se během 16. a 17. století o právo na těžbu, zpracování, dopravu a obchod se solí vedly ostré boje, po porážce stavovského povstání až do roku 1829 platil přísný císařský solný monopol. Sůl se k nám vozila zejména z dolů v rakouském Solnohradsku. Změny nastávají až během 19. století, kdy se prosadila kamenná sůl z Haliče. Díky tomu se ostatně také stavěla ve 40. letech železnice z Vídně přes Olomouc a Bohumín právě do Haliče.

Jak to bylo se solí v Olomouci

Sůl do města nevozili kupci, ale státní dopravci. Erár si vymínil, že bude mít sklad soli přímo v sídle městské samosprávy. V knize spisovatele Josefa Kramáře z roku 1881 s názvem Olomouc, královské hlavní město Moravy se píše o obchodu se solí následující: „Erární sůl skládávala se prve v městské radnici; jelikož to obtěžovalo městskou radu a překáželo jiným účelům, vedla o tom stížnost u dvorské kanceláře roku 1697 a žádala, aby se pro sůl jiné skladiště vyhledalo. Po dlouhém vyjednávání a hledání docílilo roku 1699 srozumění s obcí městskou: Eráru přepuštěno tak zvané měštiště Bernhardinské (Bernhardiner Zwinger) na Dolních Bělidlech, jež dotud používali měštiští ostrostřelci pod tou výminkou, když se jim každoročně na věčné časy 70 beček soli dávatí bude; k čemuž vysoký erár svolil. Od té doby dostávali ostrostřelci tuto sůl ze solnice erární, která se na tomto místě postavila až do roku 1829, kdež obchod se solí svobodným se stal. Nyní potahují sůl z Gmundu a na místě bývalé solnice povstala hlavní celnice.“

Je fakt, že se před oním rokem 1700 skladovala sůl skutečně v jedné z přízemních místností radnice. Byl to problém nejen kvůli „obtěžování městské rady“, ale hlavně proto, že sůl váže vlhkost, a to zdem radniční místnosti moc neprospávalo. Právě proto pak byl vystavěn speciálně pro tyto účely rozsáhlý objekt solnice v dnešní Sokolské ulici.

Banka i republika podporuje vznik Solných mlýnů

Po vzniku první republiky patřilo vyřešení obchodu se solí k předním úkolům nových národohospodářů. Na Olomoucku, uprostřed tehdejší republiky, vznikla myšlenka

na vytvoření silné centrální společnosti, která by tuto otázku vyřešila. V roce 1921 vznikla s podporou významné Banky československých legií a dalších partnerů společnost Solné mlýny. Cílem bylo postavit moderní závod, který by byl centrem zpracování soli pro celou republiku.

V Holici u Olomouce se proto v roce 1923 začaly stavět budovy Solných mlýnů a v lednu následujícího roku 1924 pak byla zahájena samotná výroba. Než byly dokončeny provozní objekty a sklady v Holici, zpracovávala se provizorně kamenná sůl v bývalé sladovně na Hradisku. Po zahájení oficiálního provozu v roce 1924 se pak Solné mlýny staly skutečným tuzemským centrem zpracování soli.

Solná samostatnost

Společnost od počátku využívala nejmodernější elektrické stroje s precizní účinností. Každoročně se tu zpracovávaly a třídily tisíce tun soli. K moderním technologiím patřila i protiprachová opatření kvůli ohledu na okolí mlýnů a životní prostředí. Solné mlýny od počátku znamenaly nový průmyslový podnik pro Olomouc i zajištění soběstačnosti Československa v oblasti soli a nezávislost země na dovozu. Surovina byla dodávána z dolů na Podkarpatské Rusi ve městě Marmarošská Solotvina.

Za sto let nepřetržité výroby v Holici se odehrály i různé historické milníky. Například po válce v roce 1946 ztratila společnost původní zdroje a musela zahájit novou spolupráci se solným dolem Bernburg v Německu. V roce 2012 se novým vlastníkem stala společnost esco ze skupiny K+S a následně se změnil název na K+S Czech Republic. I pod novým názvem ale mají olomoucké solné mlýny jedinečné postavení na trhu a nabízejí kamennou a vakuovou sůl pro potravinářství, chemický a strojírenský průmysl a krmivářskou zemědělskou výrobu. Mlýny dodávají také různý sortiment pro malospotřebitele a produkují i posypovou sůl pro zimní údržbu silnic. ■ Michal Foltá [ext]

Měsíc oslav a průvodů

V červenci před sto lety se v Olomouci mohutně slaví a lidé se baví. Možná nejzajímavější akcí je reklamní průvod firem a institucí, který v polovině měsíce prochází olomouckými ulicemi. Účastníci se ho asi čtyřicet olomouckých obchodníků a firem, které se veřejnosti prezentují více či méně vdařenými a vtipnými alegorickými postavami a obrazy. Městem tak prochází například Angličan firmy Šimek – sukna, obrovská postava v prádle propagující firmu Machek, šašci a klauni firmy Dolanský nebo obří bota firmy Baťa. Největší zájem a nadšení ovšem vyvolávají dárky – firma Zora se představuje alegorickým vozem, z něž mezi přihlížející zástupy létají bonbony, a Štefan, výrobce cikorky, vysílá do města obří cikorku, z níž rovněž rozdává publiku své produkty.

Francouzští inženýři mezi Hanáky

Do Olomouce a také do Prostějova vyrazí v červenci 1924 delegace zemědělských inženýrů z Francie. V Příkazích se zájmem sledují fungování hanáckého zemědělského provozu, v Olomouci si v doprovodu vedení zemědělské komory prohlížejí radnici a další pamětihodnosti a v Prostějově navštěvují progresivní firmu Wichterle a Kovářík neboli Wikov. Pokud můžeme věřit dobovému olomouckému tisku, Francouzi se při odjezdu netají obdivem k vyspělosti hanáckého zemědělství a pokročilému zavádění průmyslových novinek do agrární oblasti. O týden později má přijet pro změnu delegace profesorů ukrajinské hospodářské akademie.

Akvárium v parku

Veliké, 150litrové akvárium vystaví v červenci akvaristický a teraristický spolek Triton pod rozložitou magnólií za restaurací Drápal ve Smetanových sadech. Na neděli do akvária vysadí domácí i exotické rybky a těší se na pozornost publika. Pokud se ukáže, že je o takovou novinku zájem, slibují chovatelé, že do parku umístí na delší dobu obří terárium. ■ mif

POMŮCKA: ANNIN, ENEMA, IDDO	RUSKÝ VARIČ NA ČAJ	1 ČÁST TAJENKY	POHYBLIVÝ HOTEL	UVEDENÍ BANKOVÉK DO OBĚHU	PROGRAMOVACÍ JAZYK		MYS ANTARKTIDY	HEREC BRUCE ???	SRBSKY VÝCHOD	OBDOBÍ	JAKSI		KÁMEN	CITOSLOVCE PODIVU	NEŠHODA	ALKOHOLIK	KVĚTNÍ ŠTÁVA					
ROZPRAŠOVAČ						ANGL. CIZINEC						POŘADÁČ SPISŮ BÝTI NA ŽIVU										
VŮNĚ						2 ČÁST TAJENKY																
VNITŘNÍ POHNUTKA						NEKRYVAT KÓD THAJSKA							SRKNUTÍ OPATŘIT ODĚVEM									
OSEKATI								OCHRANOVAT														
STRUMA					ZKR. HOSPODÁŘSKÝCH NOVIN			CHURMA					ČÁST GARDEROBY INDONĚS. ATOL									
ČASOVÁ SPOJKA			HRADEBNÍ KŮLY	OMOKNUTÍ	TAHLE	 Olomoucké nejen shakespearovské léto 7-18/8/24 parkán Uměleckého centra UP (Konvikt) www.shakespearovskeleto.cz						BILÝ MRAMOR										
REPTÁNÍ												ZN. ASTATU		NÁŠ KRONIKÁŘ	DOMÁCKY ELIŠKA	TAKTO						
	SAMOTNÁ KYPĚT																SEDACÍ UMYVADLO					
VÁHOVÁ JEDNOTKA					VÝRAZ POCHOPEŇÍ							VLASTNĚ	ŘÍMSKY 999		AUTRALSKÝ PŠTROS	VAL	ŽENSKÉ JMÉNO (16.3.)	ITAL PŘEKLAD BIBLE HOTEL PRO MOTORISTY				
PRONIKATI								KLYSTÝR JMÉNO KOMENSKÉHO					LESKLÝ NÁTĚR NA TOTO MÍSTO									
ZVÝŠENÝ TÓN				3 ČÁST TAJENKY ČERNÝ PTÁK									ITALSKY ANO			MRAVNÍ ČISTOTY	ANGL. OVES					
POSKAKOVAT							BÝT NUCEN ZKR. ČES. ARMÁDY						DOMÁCÍ VYROBE POTRAVIN ZN. RHENIA									
ČÁST LAGOSU					IDENTIFIKAČNÍ ČÍSLO ORGANIZACE				OHRONOMOST													
HRAČKY (ANGL.)					ÚDIV (KNIŽ.)				STARŠÍ DOBA KAMENNÁ													

TAJENKA

Rozum je jediný dar, který příroda rozdělila spravedlivě...

— Michel de Montaigne (1533–1592), francouzský myslitel a humanista

Dva vylosování výherci obdrží dvě vstupenky na open air představení Divadla

Tramtarie. Tajenku křížovky zasílejte do **19. července** poštou na adresu **Magistrát města Olomouce, Horní náměstí 583, 771 27 Olomouc**. Obálku označte „Tajenka“. Elektronicky na: tajenka@olomouc.eu. Nezapomeňte prosím uvést své jméno, telefon a poštovní adresu.

Tajenka z minulého čísla: Upovídané ženy mluví, aby nic neřekly, upovídání muži, aby nic nedělali. (Winston Churchill)

Úspěšní luštitelé: Jan Jašíček, Jaromír Vachutka, Božena Vybíralová

SUDOKU

9	2	1	5	6	8	3	4
	4					9	
8		6	9		7		
4					6		1
1			3		5	2	
2	5	7	6		9	4	8
3	9	4				1	5
		5		9	4	2	8
					1	3	

	6	5	9		3		1
1	2			8		4	
						2	9
						9	
2		4					
				8	3	7	2
9			2			1	
	3	2		5	8		
				6			

3			2			9	
2		8		9			
1			4				5
	7	6		8	2		
	1						
		5				6	7
				1	5		
	8			6	3		4
4	6				7		

TIRÁŽ

Olomoucké listy ČASOPIS OBČANŮ STATUTÁRNÍHO MĚSTA OLOMOUCE • měsíčník | ročník 26 | číslo 7 | vychází 1. 7. 2024

Vydává: statutární město Olomouc – Rada města Olomouce • Adresa: Horní náměstí 583, 779 11 Olomouc IČO: 00299308 Registrace: MK ČR E 11006, ISSN 2787-9143 • Telefon: 585 513 263, 585 513 341 • E-mail: redakce@olomouc.eu • Web: listy.olomouc.eu • Redakční rada: Milošlav Tichý, Vladimír Prášil, Otakar Štěpán Bačák, Martin Šinkovský, Dominika Kovaříková, Andrea Hanáčková, Martin Hála (editor), Pavel Konečný (odpovědný redaktor) • Fotografie ve vydání: Jan Andreáš, Jakub Čermák, Daniel Schulz, Pavel Snášel, Jan Pořízek, Marta Šturdíková, Jana Doleželová, Pavel Konečný, Dalibor Janeček, Kateřina Návoiová, Jaroslav Pavel, Kateřina Holbová, Michal Málek, Daniela Hlaváčová, Přemysl Kubíček, RunCzech, Czech Tour, FNOL, MUO, HZS OK, MPO, MFO, MMOL • Inzerce: Jana Juráková, inzerce@olomouc.eu, 773 617 353 • Sazba: Jan Hřinda - Machovský s. r. o. • Tisk: SAMAB Press GROUP, a. s. • Distribuce: Česká pošta, s. p. Náklad: 55 000 ks • Periodický tisk územního samosprávného celku • Neprodejné

ID. Limited Edition od 919 900 Kč

Dotace 200 000 Kč navíc

Úrok od **0 %**
a servis na 5 let

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂: ID.3: 15–15,1 kWh / 100 km, 0 g/km, ID.4: 16,1–17,2 kWh / 100 km, 0 g/km, ID.7: 14,2–14,3 kWh / 100 km, 0 g/km. Vyobrazené vozy nemusí odpovídat cenové nabídce a mohou obsahovat prvky příplatkové výbavy. Více na volkswagen.cz

Autorizovaný prodejce Volkswagen

AUTOCENTRUM OLOMOUC s.r.o.

Horní lán 445/1, 783 01 Olomouc, www.autocentrumolomouc.com

INZ2407069

Multivan

Nyní za skvělou cenu

AUTOCENTRUM OLOMOUC s.r.o.

INZ2407070

VEČERNÍ

POHODA U TROJICE

MULTIŽÁNROVÝ HUDEBNÍ FESTIVAL

12. ČERVENCE – 23. SRPNA 2024

KAŽDÝ PÁTEK

PROGRAM

12. 7.	17:00	25. VÝROČÍ RÁDIA BLANÍK
BLANICKÁ KAPELA / PETR KOLÁŘ / TEREZA MAŠKOVÁ / JANEK LEDECKÝ
19. 7.	19:00	BLUES POWER
	20:30	EVENT JAZZ
26. 7.	20:30	FESTIVAL COLORES OLOMOUC / GALAVEČER FLAMENCA
PEDRO NAVARRO MAMÉN BAÑOS AIDA LARA LLUÍS CASTAÑ KEVIN MUÑOZ
2. 8.	19:00	KRYŠTOF TOMEČEK & MIMROVÁ & CHLADOVÁ
	20:30	MILAN PEROUTKA & KAPELA PERUTĚ
9. 8.	19:00	ILONA CSÁKOVÁ & BAND
	20:30	HONZA MLČOCH S PÍSNĚMI KARLA GOTTA
16. 8.	19:00	BAGUETTE BOHÉME & JARMILA BEKOVÁ
	20:30	LA BOUJEAU
23. 8.	19:30	CHANSONG - JELÍNKOVÁ & MLYNÁŘ
	20:30	DANIEL KYZLINK KVARTET & SÓLISTÉ MĚSTSKÉHO DIVADLA BRNO
VIKTÓRIA MATUŠOVOVÁ & DANIEL RYMĚŠ

OLOMOUC | HORNÍ NÁMĚSTÍ
POHODAUTROJICE.OLOMOUC.EU

ZVE STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC